

DUHOVNI PASTIR.

Izhaja vsak mesec. — Velja 4 gld. na leto.

Letnik I.

V Ljubljani, julija 1884.

7. zvezek.

Peta nedelja po biakoštih.

Strah pred ljudmi.

Ako vaša pravičnost ne bo obilniša, kakor pismarjev in farizejev, ne pojedete v nebeško kraljestvo. Mat. 5, 20.

Farizeji, pred kterimi nas današnji evangelij svari, rekoč, da ne pojedemo v nebesa, ako ne bomo pravičniši od njih, — bili so jako čudni ljudje. Res je, da so mnogo dobrega storili: veliko se postili, vbogajme dajali in judovske postave mnogokrat še prenatanko spolnovali; pa imeli so tudi premnogo napak, ki so vse skazile, da njihova dela niso bila za nebesa. Zlasti jim je srce pačila nestrpljiva ošabnost in hinavščina. Dobra dela so opravljali, da bi jih ljudje videli in hvalili, — zato jim je rekel Jezus, da so že prejeli svoje plačilo; zapovedi so nektere prenatančno spolnovali, druge imenitniše pa opuščali; spolnovali so jih prav po črki, pa le tako, kakor so jih sami po svoje razkladali, le po zvonanje, srca pa so ostali zlobnega, nevošljivega, prevzetnega, sovražnega, — zato jih Gospod primerja pobeljenim grobom, ki se zvonaj lepo svetijo, znotraj pa so polni smradu in trohnohe.

Ne da se tajiti, da so tudi še dandanes med kristijani taki farizeji, kteri se pred ljudmi hlinijo, a v sreču pa so hudobni, so tedaj le na videz dobri, zato, da bi bili pohvaljeni; vendar se mi zdi, da se je v tej reči svet popolnoma predrugačil, tako, da se opazuje pri sedanjih polovičarskih kristijanih ravno nasprotna napaka, ki pa tudi zasluži zaničljivo farizejsko ime. Ta zelo razširjena pogubna napaka se imenuje strah pred ljudmi.

Farizejci so se prizadevali dobri biti, da bi jih ljudje videli, sedanji polovičarski kristijani pa se bojijo, kaj dobrega storiti, zato, da bi jih ljudje ne videli, — dobrih del se sramujejo in iz strahu pred ljudmi privolijo v največe krivice, grehe in hudobije. Če je bila farizejska hinavščina sramotna in pogubljiva, se mora reči, da tudi sedaj navadna slabost, ki se zove strah pred ljudmi, ni kaj boljša. Kakor so si farizejci iz hinavščine pogubljenje nakopali, enako jih zdaj mnogo pogubi strah pred ljudmi. Tedaj tudi v tem oziru velja svarilo: Ako ne bode vaša pravičnost obilniša, kakor je teh nejunaških plašljivcev, ne pojdete v nebeško kraljestvo. Zato se mi zdi primerno, danes nekoliko spregovoriti o tem strahu, in sicer 1) kako je škodljiv in pa 2) kako sramoten.

I.

Človek bi se moral le samo ene reči sramovati, edino le greha — sramovati bi se le moral: hudo delati, dobro opuščati. Pa oh, kako sirotno je človeško sree, — sramuje se tolikrat ravno nasprotnega: hudo opustiti, dobro storiti. O koliko dobrega je že zabranil strah pred ljudmi in koliko hudega je povzročil! Ta neopravičeni strah brani, da se grešniki ne poboljšajo, da pravični ne postanejo še pravičniji, da se sploh veliko dobrega opusti in premnogo greha zgodi.

Koliko krivovercev bi se bilo že povrnilo v naročje edino zveličavne katoliške cerkve, ko bi se ne bili zbalí svojih domačinov, češ, da jih bodo vsled tega zaničevali, jim zaslužek in premoženje kratili, jih še celo preganjali! — Koliko grešnikov bi se bilo že spokorilo, ko bi jih ne bil strah pred ljudmi zadrževal! Kajti spokoriti se, to se pravi najpred vredno spoved opraviti, če treba tudi dolgo spoved, — pa skrb, kaj ljudje porekó, jih premaga, da še odložijo, — ali pa jih ta strah celo preslepi, da nesrečna misel, kaj si bodo spovednik mislili, jim zaveže jezik ter celo pri spovedi so hinavski in zamolčijo smrtni greh in z le-tem prvim božjim ropom nevredne spovedi si naložijo še drugi božji rop, ker v takem pregrešnem stanu se drznejo tudi k mizi Gospodovi pristopiti — iz strahu, kaj bodo ljudje rekli, če ne pristopijo! Kdor pa edino zdravilo, ki ga je nam Jezus zapustil za dušno življenje in zdravje, sv. zakramente zametuje, za tega ni več pomočka ne v nebesih, ne na zemlji! Pravo pokoro delati se pravi storjeno škodo povrniti, popraviti pohujšanje in, če treba, tudi obrekovanje preklicati, razžaljenje odpustiti . . . ali preklicani strah, kaj bodo ljudje rekli, jih premnogo premaga, da opustijo tudi to dolžnost,

brez ktere ni odpuščenja. Pravo pokoro delati, se pravi zapustiti grešno priložnost, grešne tovaršije, nevarno službo, razdreti grešne zveze . . . toda s praznim izgovorom, da bi ne bilo besedi, zamere, nevšečnega govorjenja, jih satan v še tesnejše zanjke vklene in mesto poboljšanja se le še v večje hudobije pogrezujejo. Kjer ni poboljšanja, tam ni odpuščenja, tam je slednjič pekel. Tudi še na zadnjo uro se utegne zgoditi, da je ta prazni strah umirajočemu največa skušnjava in ga premaga ter v večno pogubljenje pahne.

Pa strah pred ljudmi ni le za nespokorne grešnike tolika nesreča, marveč tudi spokornim in pravičnim kristijanom močno zavira napredovanje v dobrem. Koliko dobrih in pravičnih bi bilo še stokrat boljših, ko bi se pred ljudmi ne sramovali. Kdor hoče namreč v dobrem napredovati, se mora pridno posluževati pripomočkov, ktere nam sv. cerkev v naše zveličanje veleva in svetuje. Kdor hoče v dobrem rasti, mora pridno moliti, raznih pobožnosti, bratovščin, procesij, duhovnih vaj itd. se vdeleževati — toda strah pred ljudmi premnoge odvrne, da ne molijo toliko in tako, kakor spoznajo, da bi bilo prav in potrebno. Kdor hoče v dobrem rasti, mora v službi božji zvest biti, tudi ob delavnikih če je mogoče k sv. maši iti, besedo božjo poslušati, spodbudne bukve brati, o božjih in svetih rečeh radovoljno poslušati in govoriti . . . ali kateri se ljudi bojé, to radi zanemarjajo ali pa tako povrhoma opravljajo, kakor sami spoznajo, da ni prav. Kdor hoče v dobrem rasti, mora gostokrat sprejemati svete zakramente, večkrat iti k spovedi in k sv. obhajilu — ali kateri se ljudi bojé, tudi to opuščajo, čeravno jih vest opominja, da jim taka vнемarnost zelo škoduje. Kdor hoče v dobrem rasti, mora samoto ljubiti, marsikaj prijetnega si odreči, samega sebe zatajevati . . . toda strah pred ljudmi premnoge od doma podi, in jih sili vdeleževati se nevarnih veselie, iger, plesov, shodov itd. češ, da ne bo kakega očitanja in zasmehovanja. Kdor hoče v dobrem rasti, mora Marijo pristréno častiti, svetnikom čast skazovati, svetniško življenje posnemati . . . kako pa bo tisti, ki se Jezusa in njegovega nauka sramuje, mogel veselje in ljubezen imeti do Jezusove Matere in njegovih prijateljev?

Sploh ta napačna sramožljivost veliko veliko dobrega zabrani. Strah pred ljudmi je kriv, da molčiš takrat, ko bi bila dolžnost govoriti, in govoriš takrat ko bi moral molčati. Vpričo tebe n. pr. preširni širokoustneži pričnejo zlobne zabavlјice zoper sv. cerkev in njene naprave, zoper duhovne in njihova opravila, in ravno tistim, ki so najbolj goreči in najbolj vneti za svoj poklic, se jame očitati. Tebi je znabiti hudo,

srce te boli, ko se tvoja mati, sv. cerkev pred teboj tako nehvaležno zaničuje, — že imaš svarilno besedo znabiti na jeziku, pa strah ti zapre glas in molčiš, ali pa si znabiti še celo tako plašljiv, da z nasprotniki potegneš ter tudi vzameš orožje v roke in pomagaš mahati po svoji lastni materi. — Vpričo tebe se začne bližnji obrekovati in opravljati; ti veš, da to ni prav, tudi veš, da ni vse tako res kakor se govori, znano ti je tudi veliko dobrega, kar bi lahko nasproti omenil, — pa strah te premaga, ti molčiš in ne da bi se potegoval za dobro ime bližnjega, mu ga pomagaš celo odjemati. Vpričo tebe se začne ostudno govorjenje, umazano petje; lahko bi ga ustavil z resnobno besedo ali z molčanjem, ki sv. jezo naznanja — pa zbojiš se in še sam pomagaš, da bi ti le kdo kake zbadljive besede ne rekel. In kolikrat sicer opuščaš najsvetejše dolžnosti, ker se po nepotrebnem ljudi bojiš! — Pa strah pred ljudmi ni le kriv, da se grešnik ne poboljša, da pravični ne raste v dobrem in da se sploh toliko dobrega opusti; ta plašljivost je tudi silno nevarna skušnjava in je kriva, da se toliko greha zgodi. V bukvah Pregovorov (29, 25) se bere: „*Kdor se človeka boji, bo hitro padel*“. Žalostna skušnja to resnico dan na dan potrjuje. Saj se je največa hudobija, katero je kdaj svet videl, zgodila ravno vsled takega strahu: Pilat je izročil Jezusa judom, da so ga križali, zato ker se jih je bal. Najnedolžnišega, najpravičnišega, najsvetejšega je v smrt obsodil sodnik, ki se je ljudi bal! In kolikrat se še zdaj ponavlja enako krivično obsojenje Jezusa Kristusa, njegove cerkve, njegovih naukov!

In strah pred ljudmi ne premaga samo najzlobniših in najbolj zaničnih v razne hudobije, ampak še celo svetnike premoti. O sv. Petru, ki je prvi poglavar, tedaj steber sv. cerkve, vemo, da ga sicer nobena stvar ni mogla premotiti. Niso ga premotili učenci, ki Jezusovega nauka in njegove obljube niso razumeli in godrnjaje proč šli; ne, če tudi še zdaj ne more razumeti, on ostane Gospodu neomahljivo zvest ter pravi: „Gospod, kam hočemo iti, ti imaš besede večnega življenja!“ Ni se zbal vojščakov, ne beričev, ne hlapcev velikega duhovna, ampak srčno meč izdere in celo umreti, pravi, da je pripravljen za Jezusa. Že tri leta kakor skala trdno stoji, in videti je, da ga res nobena moč ne more premagati — a ko pride tisti nesrečni strah, o katerem zdajle pridigujem, ga naenkrat zapusti vsa srčnost — priproste dekline, vratarice, hlapcev se tolikanj zboji, da Gospoda utaji, ga zataji v drugič in še tretjič s prisego in rotnjem! — V tistih srečnih časih, ko so bili kristijani še tako sveti in pogumni, da so radovoljno življenje darovali za sv. vero — še takrat

so se dobili nekteri plašljiveci, ki so svoj krst zatajili iz ozira do ljudi. — In kaj naj rečem o današnjih časih? Koliko je mladenčev in deklet po deželi in po mestih, ki so še tako dobrega srca, še tako čistega značaja, da se kakor bele lilije razevitajo v varstvu skrbnih staršev. A ko pridejo nevarna leta, dajo se zvabiti na napačna pota. In če jih hudobni tovarši in zapeljivci drugače ne morejo zvabiti, premotijo jih z zaničljivim posmehovanjem; če se jim v prvič in drugič ne posreči, gotovo se v tretjič. O kdo bi znal prešteti prežalostne žrtve nesrečne bojzljivosti, nespametnega strahu pred ljudmi, ki kakor slana pomori najboljši sad sv. cerkve! O, koliko bi bilo boljših, modrejših, pravičnejših in srečnejših ljudi, ko bi ga ne bilo na svetu!

O gotovo, napačni strah pred ljudmi je hud sovražnik vsega dobrega. Tega ste prepričani; zato preidem brž k družemu vprašanju: ali se spodobi kristijanu, — katoliškemu kristijanu, da bi se dal pri svojem vedenju voditi takemu strahu? Nikakor ne! Tak strah je za katoličana velika sramota.

II.

Noben pameten in pošten človek se ne sramuje svojega stanu, ker mu je v čast, če je še tako priprost, ako njegove dolžnosti zvesto spolnuje. Vprašaj delaveca: Kaj je tvoj stan? Odkrito in še ponosno ti bo odgovoril: da je delavec. Vprašam vojščaka za njegov stan; „vojščak sem!“ mi bo ponosno odgovoril. In tako drugi: ali tebe bi pa sram bilo, da si katoličan in svoje dolžnosti natanjko spolnuješ? ali se ti ne spodobi velikoveč ponosnemu biti zato?!

Pagani se ne sramujejo svojega ajdovskega malikovanja, ker po svojem preslepljenji menijo, da prav ravnajo; jud ne zataji svoje vere, ampak se kaže pred vsem svetom Izraelca; turki in krivoverci se razodevajo pred vsemi za to, kar so v resnici. Kje pa so tisti, ki se svoje vere sramujejo? ki se posebno bojé, očitno njene zahteve spolnovati? Med katoliškimi kristijani, in posebno med katoliškimi možaki in mladenči jih nahajam v velikem številu. In da je temu tako, to je žalostno; ne le žalostno, ampak sramotno!

Toliko se govori dandanašnji o svobodi, o prostosti in neodvisnosti; vse si želi samostojnosti. Tudi ti se veseliš v družih rečeh svoje prostosti, kako, da le prelepe verske prostosti se nočeš veselo posluževati? Ti si katoličan, ker sam hočeš biti; nihče te ne more siliti in nihče ti braniti — in vendar hočeš biti ubogi suženj, zaničljivi hlapec vseh tistih, pred katerimi se bojiš svojo vero očitno spoznati

in v djanju pokazati. Ali te ni sram, da si upaš le toliko in tako storiti, kakor meniš, da bo ljudem všeč?

V družih rečeh se rad ponašaš s svojim pogumom, s svojo junaško srčnostjo in zameril bi se ti, kdor bi ti rekel, da si bojzljiv in plašljiv? Kadar je pa treba pokazati svoje versko prepričanje, se kakor otrok plašno hočeš skrivati; skrbno gledaš bližnjemu na oko, kako te bo pogledalo, na ustnice, ali ni znabiti zaničljivo zasmehovanje na njih itd. Ali ni sramotno, da tako hitro zgubiš ves pogum, zgubiš vse moštvo in kakor otrok se skrivaš in rudečica te oblije, če te najdejo zaničevalci v spolnovanji tvojih najsvetejših dolžnosti?! O sramota!

In pa: ali se ti je treba bati ljudi, če hočeš vestno spolnovati dolžnosti svoje sv. vere?

Kdo si, da se bojiš? Katoliški kristijan si, služabnik Najvišega, ime svojega Boga imaš, tvoja vera je edina prava vera, njene zapovedi, nauki in sveti so najpopolniji, sv. zakramenti so ti na pomoč, da moreš svojo dušo zveličati in še toliko družih pomočkov ti sv. cerkev ponuja. Nikdar bi ne mogel Boga dovelj zahvaliti za toliko dobrot. Ti pa nehvaležnež se še sramuješ takih dobrot, si še ne upaš vpričo ljudi jih sprejemati iz roke najboljšega Očeta. O sramota!

Kdo si, da se bojiš ljudi? Otrok božji si in po pravici vsak dan moliš: „Oče naš, kateri si v nebesih...“ Večni Bog v nebeškem veličastvu je tvoj Oče in Jezus Kristus, Sin božji, je tvoj brat. Neslišano je to, da bi se kraljevi sin sramoval svoje plemenitosti. Ne, ne, otroci nebeškega kralja se svoje plemenitosti ne smejo sramovati.

Kdo si, da se bojiš? Dedič si nebeškega kraljestva? Ti si tisti srečni, za kterelega je Bog vstvaril prelepi raj, ki imaš nekdam na blišččem sedežu sedeti, nevenljivi venec nositi in v neizrekljivi slavi kraljevati od vekov do vekov. In vere, ki nam toliko srečo in slavo obeta, naj bi se sramoval? O gotovo, za tako norost je treba popolne slepote!

Kdo si, da se bojiš ljudi? Tisti srečni človek si, ki imaš brez števila najboljših, najplemenitejših prijateljev: angelji božji so tvoji družniki, svetniki v nebesih tvoji tovarši, med ktere se v kratkem preseliš, ako po svoji veri tako živiš, kakor so oni; in na zemlji so vsi blagi, vsi pravični na tvoji strani, kajti tega nihče ne taji, da je človek tem bolji, čem zvestejši po sv. veri živi. Ali toraj ni največa norost, če bi se hotel celo sramovati svete katoliške cerkve in njenih del?

Pred kom pa se sramuješ, kterega se bojiš? Bojiš se ubozega, minljivega človeka. In kaj je človek, tudi največi, najimenitniši in najslavniši? P. Hofbauer je hotel nekđaj dokazati imenitnemu gospodu, kaj je človek. Priklone se na tla, zagrabi nekoliko prahu, mu ga nese pred oči in pravi: „Glejte, to je človek; pest prahu!“ In pred tem prahom naj bi se služba božja umikala, skrivala? O sramota!

Pa ko bi se bal dobrih pametnih ljudi. Ali tisti, kterih se bojiš, niso modri, kajti noben moder človek ti ne more očitati, ako si veren in po veri živiš.

Tisti, kterih se bojiš, pred kterimi se svoje vere sramuješ, so najslabši ljudje, grešniki so, puntarji zoper svojega Boga, nezvesti hlapeci so, nerodovitna drevesa, kterim je že sekira postavljena na korenino, plevel za peklenski ogenj! Tacih se ti bojiš in poslušáš, kaj bodo rekli? Ti se tresesh pred preklinjevcem, nečistnikom, pred goljufom, pijancem itd. ter paziš, kako bo ta zvržek človeške družbe tvoje djanje obsodil? Da tacega bôde lepo krščansko življenje, to se tako vé, ker mu je vedno očitanje. Oni se hočejo s tem tolažiti, ali za te, za te je sramota, da se tacih bojiš, kadar hočeš svete dolžnosti svoje spolnovati!

Tisti, kterih se bojiš, so izdajalci. Pri sv. krstu je bila storjena zaveza med njimi in večnim Bogom, pa tej slovesni obljubi postali so nezvesti. Kolikrat so tudi pri spovedi že obetali Bogu: raje umreti, kakor še grešiti — in kako so obljubo držali? in takih nezvestih izdajic se bojiš, kadar te vest opominja, dolžnosti svoje vere spolnovati? ali spoznaš, kako si nespameten?

Tisti, kterih se bojiš, so zavržene reve, zapeljivci, pohujšljivci, hlapeci satanovi, ki so jih že mnogo preslepili in bi še tebe radi, o kterih je večni sodnik nekđaj tako-le sodbo izrekel: Bolje bi bilo, da bi se jim mlinski kamen obesil na vrat in bi se potopili v globočino morja. In tacih se ti bojiš? O sramota!!

Upam, da vsi spoznate, kako škodljiv in pa kako sramoten je tak strah pred ljudmi, in da ne boste zabredli v tako sramotno napako, ki za nas katolike ni veliko menj sramotivna, kakor nekđaj farizejsko hinavstvo; ker to bi bilo najbolj gotovo vaše pogubljenje, kajti tisti, ki nas bo enkrat sodil, je rekel: „*Nikar se ne bojte tistih, kteri telo umorijo, duše pa ne morejo umoriti; ampak bojte se veliko bolj tistega, kteri more dušo in telo pogubiti v pekel. — Kdor se bo mene sramoval pred ljudmi, se bom tudi jaz njega sramoval pred svojim Očetom, ki je v nebesih.*“ Amen.

Šesta nedelja po binkoštih.

Duhovno usmiljenje.

Množica se mi smili. Mark. 8, 2.

„Zgled sem vam dal, da tudi vi storite, kakor sem jaz storil,“ pravi Jezus Kristus pri evangelistu Janezu (13, 15.) in nas s temi besedami opominja, naj mi kot otroci nebeškega Očeta in bratje njegovi v vsih rečeh hodimo za njim in ga posnemamo v njegovih djanjih.

In takih djanj, ktera naj bi po volji Jezusa Kristusa posnemali, vidimo eno v današnjem evangeliju. Nasitil je Jezus Kristus čudežno 4000 ljudi s sedmero kruhi; toraj tudi nas po onih besedah vabi, naj tudi mi nasitujemo bližnjega, ako je lačen, s potrebnim živežem. „Čudež toraj naj storim, kakor Jezus?“ bi znal kateri seči v besedo; — „saj bi ga tudi, ko bi mi mogoče bilo!“ — bi sleherni odgovoril, in po pravici; kajti čudeže delati je le v božji moči ali v moči tistega, kteremu bi Vsegamogočni v to svojo moč dodelil, kakor je že mnogokrat v resnici dodelil čudodelno moč bogoljubnim dušam in svetnikom.

Toda v sv. pismu ni rečeno, da moramo ravno to in toliko storiti, kar in kakor je Jezus Kristus storil, ali pa — nič, ko nam ono mogoče ni; Jezus Kristus hoče le reči, naj mi po svoji moči storimo, kolikor zamoremo. Toraj nas Jezus Kristus v današnjem evangeliju opominja, naj mi katoliški kristijani bližnjega podpiramo, kolikor zamoremo.

Pa tudi v tej Jezusovi zapovedi bi utegnil marsikteri kak izgovor najti za-se, s kterim bi se igovarjal in opravičeval, češ, da te Jezusove zapovedi kar ne more spolnovati. Eden bi rekel, da še sam za-se in za svoje nima potrebnega, ali mu vsaj nič ne ostaja; drugi bi rekel, da bi že hotel ubogemu kak dar podeliti, ako bi ga ta prav obračal; itd. bi se še drugi tem enaki izgovori utegnili najti.

Vsim enakim izgovorom v okom priti in jih ovreči, hočem vam pa danes pojasniti imenitno krščansko resnico, da je slehernemu kristijanu mogoče usmiljenemu biti. In kako?

V naši sv. Jezusovi veri poznamo razun telesnih dobrot tudi duhovno dobroto, ako namreč bližnjemu pomagamo v njegovih dušnih potrebah; in takrat mu skazujemo duhovno usmiljenje; tako

duhovno usmiljenje, pa trdim, je slehernemu kristijanu mogoče deliti po eni ali drugi poti, in o tem duhovnem usmiljenju hočem nekoliko govoriti; namreč pokazati vam hočem: kako zamore katoliški kristijan svojemu bližnjemu duhovno usmiljenje skazovati.

Jezus Kristus je rekel, kakor piše sv. evangelist Matevž (26, 11.), da bomo med seboj vedno ubogih imeli; in te uboge naj toraj mi po njegovem zgledu in njegovi besedi podpiramo; pravi pa tudi nadalje, da, karkoli bomo tem ubogim storili, bode ravno tako sprejel, kakor bi bili njemu samemu storili. So pa ubogi dvojne vrste; so telesno ubogi, ki v ubožtvu in revščini zdihujejo; in so duhovno ubogi, ki v dušnem oziru stradajo ali celo spijo spanje dušne smrti, ker ali Boga ne poznajo ali ga pa poznati nočejo. Gotovo bolj nesrečni od telesno ubogih so ti duhovno ubogi, in da naklonim vaša srca k usmiljenju do tih ubogih, je namen mojemu današnjemu govoru.

Kteri pa so ti duhovno ubogi?

Oni nesrečni so, ki dobrega Boga — Stvarnika v nebesih, našega nebeškega Očeta še prav nič ne poznajo: neverniki, ki v oziru verskih reči živijo nespametni živini enako in molijo ali stvarjene stvari ali s človeškimi rokami izdelane podobe kot svoje bogove. Ti so oni nesrečni, ki še ne spadajo k Jezusovi čedi, ki pri Jezusovi čedi — v katoliški cerkvi še ne uživajo duhovnih dobrot zveličanja in njim toraj še ne sveti upanje do večnega počitka. Ti so, o katerih veljajo Jezusove besede: „*Imam še druge ovce, ktere niso iz tega hleva; tudi tiste moram noter pripeljati.*“ (Jan. 10, 16.) In Jezus Kristus nam zapoveduje, naj mi tem duhovno ubogim usmiljeni bomo. In kako? Kaj lahko! — Brez lastnega premoženja odhajajo goreči misijonarji v daljne, nepoznane kraje tje med nevernike; brez lastnega in zagotovljenega premoženja se mnogokrat ondi preživijo z največo silo, komaj za potrebo, ker od nevernih in neolikanih, ubogih nevernikov ničesar ne dobivajo, ali vsaj ne dovolj za življenje potrebnega. Tem gorečim misijonarjem, ki z ognjem svete ljubezni širijo med neverniki božje kraljestvo, prihaja pa na pomoč krščanska ljubezen. Kristijani po vsem svetu zbirajo milodare za te goreče in telesno uboge misijonarje in krščanska ljubezen jim po taki poti toraj ohrani in zdrži njihovo telesno življenje, da morejo dalje delati za večno življenje zapuščenih nevernikov. Takih družb, po katerih se na-

birajo taki milodari za vnete misijonarje med neverniki, je več po svetu. Naj omenim le nekterih bolj znanih: cesarja Leopolda ustanova seosebno za Ameriko, Marijina družba za Afriko, misijonska družba sv. Ksaverija za misijone sploh, djanje sv. Detinstva zlasti za ajdovske otroke na Kitajskem itd. Tisti kristijani, ki po svoji moči in premožnosti darove darujejo takim družbam, pomagajo z onimi gorečimi misijonarji širiti kraljestvo božje; oni se vdeležujejo vsih dobrot, ki izvirajo iz takih misijonov; taki dobrotniki do misijonarjev so duhovno usmiljeni do ubogih, zapuščenih nevernikov, oni skazujejo njim duhovno usmiljenje. — Ker je pa moč in vspehi tacih bratovščin posebno v molitvi, se jih lahko vdeležujejo tudi menj premožni, če le kaj malega dajo, pa tem pobožniše in gorečniše molijo za spreobrnjenje nesrečnih ajdov, da jim neskončno usmiljeni Bog po ljunaških misijonarjih prižge luč sv. vere, jim vdihne sveto voljo in pravega duha ter veselje do sv. zveličavne vere. Kako lepo skazujejo udje takih bratovščin duhovno usmiljenje tem milovanja vrednim nezabogom! S pobožno molitvijo tedaj vsak, če je še tako reven, lahko duhovno miloščino razpošilja po vesoljnem svetu.

Duhovno ubogi so potem oni nesrečni, ki so po krivih učenikih zapeljani od edinozveličavne sv. katoliške cerkve in zdaj tavajo po temi zmote in neresnice; ti so krivoverci. Ti ne hodijo zdaj več, kakor očetje nekdam, po varni in gotovi poti zveličanja; ali tudi oni so naši bratje; krščanska ljubezen nas tudi ž njimi veže in nalaga dolžnost, naj tudi njim zapuščenim in zašlim krivovernim svojim bratom duhovno usmiljenje skazujemo; t. j. naj molimo in molimo veliko in prisrčno k usmiljenemu Bogu, vladarju človeških src, naj bi po svoji milosti in dobroti tem krivovernim dal zasijati luč spoznanja, da se oni zapeljani vrnejo zopet nazaj katoliški cerkvi v materino naročje. Sv. cerkev se ravna po Jezusovem povelju in zaupa v besede sv. Duha, ki pravi: „*Molitev ponižnega oblake predere; in se ne utolaži, dokler se tje ne približa, in ne odstopi, dokler je Najvišji ne pogleda*“ (Sir. 35, 21.), zato vabi vernike k sebi in jih združuje po družbah ali bratovščinah, v katerih v skupni molitvi in združenih zdihljajih kličejo k Bogu za usmiljenje tem ubogim, zapeljanim krivovercem. Najiménitniša izmed takih bratovščin je bratovščina sv. Cirila in Metoda, ktere udje molijo seosebno za slovanske naše brate, da bi se zopet povrnili k svoji pravi materi, da bi bili že skoraj, kakor so nam sorodni po krvi in jeziku, z nami edini v sv. veri. Kdor toraj sluša ta glas sv. cerkve in ga spolnuje, njegova molitev hiti pred tron božji kakor mogočna prošnja; taki

prosi pri Bogu za te duhovno uboge krivoverce duhovne luči sv. vere; on je do njih resnično usmiljenega srca, ker jim skazuje duhovno usmiljenje.

Slednjič poznamo duhovno uboge tudi med seboj, med pravovernimi kristijani, in ti so: grešniki. Žal! da se nahajajo tudi med pravimi ovčicami Jezusovimi taki kristijani, ki sveti nauk zveličanja hudovoljno zaničujejo; ki vse božje in cerkvene zapovedi in določila kakor kako prazno in nepotrebno stvar brez dokazov svojevoljno zametujejo in ravnajo v svojem življenji enako onim hudobnim, o katerih kralj David govori, rekoč: „*Rekel je nespametni v svojem srcu: Saj ni Boga.*“ (Ps. 13, 1.) In sveta dolžnost nam kristijanom je tudi, takih duhovno ubogih sobratov se lepo spominjati, tudi njim duhovno usmiljenim biti. In kako? Kaj lahko! Z lepim krščanskim naukom in z nauku primernim, pobožnim življenjem — z lepim zgledom in pa z gorečo molitvijo.

V prvi vrsti dolžujejo to dolžnost krščanski starši svoji družini: otrokom in poslom. Izročil je Bog staršem otroke, da so jim v pomoč in podporo zlasti v njihovi starosti, kadar opešajo; dal jim jih je pa tudi zato, da starši izredijo svoje otroke toliko čednostno, da bodo po telesni smrti sprejeti v nebeški dom. V to je pa potreba najpoglavitnejša, da starši že v prvi, nežni mladosti sejejo svetih zlatih naukov v srca svojih malih; o času, o katerem še srce popačeno ni in toraj sprejemljivo za sveti Jezusov nauk. Ako starši v prvi mladosti zamudé v občutljiva srčica svojih malih saditi seme svetosti, se potem pogostokrat vsi drugi učeniki trudijo zastonj pri takih zanemarjenih z delom zveličanja; tako zanemarjeno srčice je nekako podobno nesrečni ladiji, ktero morski viharji zaganjajo sem ter tje, dokler se slednjič v morski globočini ne potopi. Starši toraj, ki skrbno sejejo v mlada srca svojih otrok božjega semena krščanskega nauka, oni skazujejo pravo duhovno usmiljenje svojim otrokom.

Pa ne le učiti, tudi svariti svoje otroke so starši dolžni, ako začenjajo zapuščati pot pobožnosti in poštenosti ter hočejo stopiti na pot hudobije in pogube. To je najostrejša dolžnost za starše v oziru izreje svojih otrok; zakaj skušnja uči, kako globoko seže v srce otroku očetova ali materina svarilna beseda. Posvetni nauki in pošolah ali drugod pridobljene znanosti in učenosti zginejo le prerade iz uma in srca; ali očetova in materina beseda globoko, da! v dno srca seže in se ondi vkorenini tako trdno, da je nobena sila iz njega pregnati ne more! Mnogokrat se človek v možki dobi, v sivi starosti še živo spominja očetovih in materinih besed; in sivi starček ali

ostarela mamica še kaj rada prigovarjata svojim mlajšim k pobožnosti in pridnosti, češ, tako in tako so tudi naša mati in oče naju v mladosti učili in svarili. In lastno življenje nam je priča, koliko resnice imajo v sebi besede naših staršev! Bogastvo, čast in drugo, kar otroci po svojih starših podedovajo, se pač lahko zapravi, ali nauki njihovih, ti pa kar ne zginejo in nočejo bežati iz uma in srea. Naj jih človek še toliko odganja in mori, oni živo kakor živa žrjavica tlé v otrokovem srečju. O pač blagor otrokom in staršem, ki po taki poti skrbé za dušno srečo svojih; ki skrbé, da bi njihovi otroci, ki so po njih prejeli telesno življenje in po krstu pravico do nebes, v resnici tudi prejeli duhovno življenje v Bogu in z Bogom večno življenje. Taki skrbni in pobožni starši pač lepo delijo svojim duhovno usmiljenje!

Naj starši tudi nikar ne pozabijo, da je večkrat tudi kazen za otroka posebno zaslužljivo usmiljenje — res duhovna miloščina, ki je že premnogim pomagala k časni in večni sreči; prevelika prizanesljivost pa je bila že sto in stokrat vzrok časne in večne pogube. — Česar pa starši ne morejo doseči ne z lepo besedo ne z reznim svarjenjem in celo s kaznijo ne, to naj skušajo otrokom podeliti z molitvijo. Materna molitev je sv. Avguštinu pripomogla k stalnemu popolnšanju in k veliki svetosti.

Kakor pa je gledé telesnega usmiljenja nasvetovano, naj se skazuje v pravem redu, tako velja tudi o duhovnem usmiljenju, da za otroci naj pridejo precej drugi domači na vrsto, potlej še-le tuji. Gospodarji in gospodinje naj nikar ne bodo še s tem zadovoljni, da poslom le dogovorjeni zaslužek izplačajo, ampak naj jim delijo tudi v obilnosti duhovno usmiljenje: dajo naj jim priliko, da morejo redno k službi božji hoditi, večkrat sv. zakramente sprejeti; vedno naj jih od hudega odvrtaajo in k dobremu priganjajo, — tako jim najlepše skazujejo duhovno usmiljenje. — Duhovno usmiljenje — dušno miloščino naj si v vsej obilnosti delijo bratje in sestre med seboj ter vsi ki pod eno streho prebivajo; duhovno miloščino naj delijo botri in botre svojim varovancem, sorodniki sorodnikom itd.

Duhovno usmiljen naj bo prijatelj svojemu prijatelju. Kdo je, ki bi ne poznal moči in vpliva prave prijateljske vezi! Mnogokrat ena sama beseda iz prijateljskih ust odvrne človeka od greha, nesreče, pogubljenja; mnogokrat ena sama prijateljska beseda izdá več ko sto in sto dobrih nauk in pridig. Ako toraj imaš prijatelja in vidiš, kako zahaja na pot nespodobnega, pregrešnega življenja, oh! nikar, nikar se ne veseli ž njim nesrečnim; ampak s svojo prijateljsko tehtno

besedo odvrtačuj ga od nesreče, od greha in vabi ga na pot pobožnega in srečonosnega življenja tako dolgo, da si ga sebi in Bogu pridobil. „*Kdor vrne grešnika od njegove krive poti, bo rešil njegovo dušo od smrti in pokril veliko število grehov.*“ (Jak. 5, 20.) Bodi toraj, bodi, predragi! po taki poti duhovno usmiljen do svojega prijatelja! Boljšega daru mu ne moreš odbrati, kakor če mu deliš duhovno miloščino.

Duhovno usmiljen naj bo sovražnik svojemu sovražniku. Sicer bi se med nami kristijani beseda sovraštvo še znati ne smela; sovraštva bi mi kristijani po zgledu našega Učenika Jezusa še poznati ne smeli ne po besedi, ne v djanji; toda po besedah sv. pisma so misli in želje človekove k hudemu nagnjene in sovražnik naš, peklenšček, je to grdobijo iz peklenških tal na zemljo zasejal. Toda Jezus Kristus nam je s križa doli dal sveti nauk, kako naj tudi mi enako njemu ravnamo s svojimi sovražniki. Ako toraj, — daj Bog, da bi resnica ne bila! — imaš sovražnika, spravi se ž njim, odpusti mu; podaj mu roko in ponudi mu besedo k spravi in odpuščenju. „*Ako je tvoj sovražnik lačen, daj mu jesti, ako je žejin, daj mu piti. Zakaj, če to storiš, mu boš žrjavico na glavo nosil*“ (Rimlj. 12, 20.); in zopet: „*Jaz pa vam povem: Ljubite svoje sovražnike; dobro jim storite, kateri vas sovražijo; in molite za nje, kateri vas preganjajo in obrekujejo, da bote otroci vašega Očeta, ki je v nebesih.*“ (Mat. 5, 44. 45.) Glej, predragi! z enakim krščanskim ravnanjem boš sovraštvo odpravil; sovražnika sebi in Bogu pridobil. Glej, kako lepo delo duhovnega usmiljenja potem bo to in tvoje delo bode to!

Duhovno usmiljeni bodimo vsi do vsih brez razločka. Rekel sem, da je na svetu med kristijani mnogo tudi takih, ki božje in cerkvene zapovedi zasramujejo in po svojih željah sprideno živje, ko da bi Boga — Gospoda nad nami ne bilo; to so tisti nesrečni grešniki, ki s svojimi hudobijami onečastujejo in moré Jezusovo nevesto in ž njo svojo neumrjočo dušo. Ah! ti, tudi ti vsi, vsi naj nam bodo goreče priporočeni v molitev in prošnjo k dobrotljivemu Bogu, da se tudi tih zgubljenih svojih ovčic usmili ter jih kot dobri Pastir nazaj privabi k svoji čedi sv. katoliške cerkve. „*Molitev . . . oblake predere*“, pravi sv. Duh; molitev Boga premaga; kolika je toraj njena moč! In ako bode ta ali oni grešnik po naši molitvi prišel k spoznanju in spreobrnjenju, kako blago delo bo to! in — naše delo! — tvoje in moje! Glejte, predragi! kako lahko nam je biti duhovno usmiljenim do duhovno ubogih, zapuščenih in zašliih grešnikov! Sv. Francišek Ksaverijan je pogostokrat zdihoval: „*Rad umrjem, ako le eno dušo*

za nebesa pridobim!“ In mi? Nam pač sosebno v sedanjih časih veljajo besede Jezusove: „*Žetev je velika!*“ (Mat. 9, 37.) Veliko je takih po krivih naukih in napačnih nazorih zapeljanih grešnikov med našimi brati katoliškimi kristijani; tem vsem, vsem bodimo duhovni podporniki; z molitvijo in drugimi dobrimi deli trudimo se za nje, da jih vse, vse iz ljulike spremeni v pšenico za nebeške žitnice, usmiljeni Bog. To, predragi v Gospodu! bode zalo delo duhovnega usmiljenja! — in delo naše!

Vidite, predragi v Gospodu! v takem djanji in ravnanji obstoji delo duhovnega usmiljenja. Različne vrste ljudje so toraj na zemlji, ki vsi, vsi, vsakdo po svojem, potrebujejo duhovnega usmiljenja za se, in ga nekako pričakujejo tudi od nas po volji in zapovedi Jezusovi, ki nam kliče po aposteljno: „*Molite eden za drugega!*“ (Jak. 5, 16.) Potrebni je toraj veliko; „*žetev je velika!*“; v očigled toliko potrebnih, toliko ubogih, toliko duhovno ubogih naj nam globoko in živo v sree sežejo Jezusove besede iz današnjega evangelija: „*Množica se mi smili!*“ Tudi nam bratom in sestram Kristusovim naj se vsa ta duhovno uboga množica smili; lomimo jej po Jezusovem zgledu duhovnega kruha z duhovnim usmiljenjem v molitvi in z drugimi dobrimi deli; saj pač dobro vemo, da delo to ne bode zastonj, ne bode brez plačila; „*resnično vam povem, kar ste storili kateremu teh mojih najmanjših bratov, ste meni storili.*“ (Mat. 25, 40.) Nikdar nikar ne zabimo, da s takim duhovnim usmiljenjem bomo razveseljevali ljubega Jezusa in razveseljevali njegovo sveto nevesto sv. katoliško cerkev; zraven pa odpirali zgubljenim Jezusovim ovčicam vrata v Jezusov nebeški hlev, pa ob enem tudi sebi, kakor nas zagotavlja Jezus Kristus sam, ki pri evang. Matevži (5, 7.) pravi: „*Blagor usmiljenim, ker usmiljenje bodo dosegli.*“ Amen.

Janez Kobilica.

Sedma nedelja po binkoštih.

Pohujšanje je velika hudobija.

Varujte se krivih prerokov, kateri pridejo k vam v ovčjih oblačilih, znotraj pa so zgrabljivi volkovi. Mat. 7, 15.

Od nekdanj so bili na svetu dvojni učeniki, dvojni preroki, dobri pa slabi, pravi pa krivi. Pravi preroki so veliko dobrega storili, tisuč

in tisuč iz zmote rešili, od poti greha na pot čednosti pripravili. Pa veliko hudega, neizmerno veliko so lažnjivi preroki že storili! Od začetka sveta do sedanje ure se je malo hudega na svetu zgodilo, da bi ne bil kak lažnjivi prerok v to zapeljal. Kdo je naše prve starše v greh zapeljal? Lažnjivi prerok — satan! Eva si pred še ni upala dotakniti se prepovedanega sadu. Tu pa zagleda lažnjivega preroka, ki jej veli: „Le jej, ne bosta umrla ne!“ In žena mu je verjela ter jedla in precej je tudi ona postala kriva prerokinja, ki je tudi Adama premotila, da je jedel. — Ako prebiramo sv. zgodovino stare zaveze, vidimo, kolikrat je bilo ljudstvo tako žalostno zapeljano po krivih prerokih; a tudi v poznejših časih se to zmiraj kaže, — tudi v sedanjem viharnem času že skušnja uči, kam krivi preroki pritirajo lahko-mišeljno ljudstvo, katero jim verjame.

Kdo pa so ti krivi preroki, pred kterimi nas Jezus tako svari? Krivi, lažnjivi preroki so najpred vsi lažnjivi učenički, kteri resnice sv. vere kar naravnost tajijo, ali pa napak obračajo. Duhovnov, kteri resnico oznanujejo, kar videti ne morejo, kakor volčji farizeji in hinavski pismarji Jezusa videti niso mogli. — Vem, da ste že slišali o tacih, ali pa so morebiti tudi že vam na uho govorili, da duhovnom ne verjeti, da treba le za ta svet skrbeti, da je s smrtjo vse v kraju — čemu tedaj spoved, čemu služba božja?

Upam, da tacih zgrabljivih volkov, ki se drugod po širokem svetu v velikih krdelih klatijo in verne zalezujejo, kako bi jih ob vero, ob nebeško resnico pripravili — upam, da tacih v naši duhovniji ni. Ako pa kterega slišite tuliti zoper sv. cerkev, zoper sv. vero, naj bo doma ali kje drugje: z Jezusovimi besedami vam rečem, „varujte se jih!“ S kratko jim odgovorite: Jaz verujem le to, kar mi sv. katoliška cerkev zapoveduje verovati; za to vero jaz živim in umrjem — pa jim hrbet obrnite!

S tacimi krivoverci, upam, boste kmali pri kraju! Toda lažnjivi preroki, o kterih Jezus govori, niso le samo krivoverci in neverniki, temuč lažnjivi preroki so tudi vsi pohujšljivci, vsi zapeljivci sploh, taki nič vredni ljudje, ki imajo še znabiti malo vere, pa njih življenje je popolnoma veri nasproti; in kakor sami slabo živijo, si prizadevajo tudi druge zapeljati z ozke poti čednosti in zveličanja na široko cesto greha in pogubljenja. Takih je brez števila in z žalostnim srcem moramo spoznati, da jih je tudi med nami mnogo. To je tem bolj objokovanja vredno, ker je ena največih nesreč za človeštvo ravno pohujšanje in zapeljevanje: Ko bi zapeljivcev ne bilo, bi tudi zapeljanih ne bilo, kako lahko bi bilo se v dobrem ohraniti! Iz

usmiljenja tedaj do tistih, ki so še dobri, nesprideni, in do tistih, ki hočejo zopet dobri biti, kličem danes z Jezusom: gorje zapeljivcem, pohujšljivcem! Pohujšanje sicer mora priti, toda gorje tistemu, po katerem pride pohujšanje. Kdor enega izmed malih pohujša, bi bilo boljše, da se mu obesi mlinski kamen na vrat in se pogrezne v globočino morja.

Da bi imeli vsi dobri in pošteni prav velik strah pred temi grozovitimi volkovi — zapeljivci, hočem danes pokazati, kako zelo se pregreši zapeljivec 1) zoper Boga, 2) zoper bližnjega, 3) zoper predstojnike, 4) zoper samega sebe. Šterikrat gorjé tedaj vsakemu, kateri je v tem prizadet — ne morem drugače, kakor ostro govoriti — vsim drugim pa kličem: Varujte se krivih prerokov — zapeljivcev!

I.

Zapeljivec je najhujši sovražnik božji, ker se hudo pregreši zoper troedinega Boga. — Bog je vstvaril človeka po svoji podobi; nad vse druge stvari ga je povzdignil. Zavoljo njega je vse tako lepo naredil na svetu, zavoljo njega je angelje vstvaril, in zanj je nebesa tako lepo naredil, da bi se z njim veselil vekomaj. — In ko je že tako nesrečen bil, da je zgubil pravico do nebes, mu je še svojega lastnega Sina iz nebes poslal. Takó zelo ljubi Bog človeka, ljubi slehernega človeka. Kaj tedaj stori, kdor koga pohujša, v greh zapelja? Oh, pohujšljivec — zgrabljivi volk v zapeljivi obleki — ali moreš Boga še bolj žaliti, kakor če mu duše, ktere tolikanj ljubi, iz njegovih očetovih rok trgaš in sovražniku izdajaš? ali moreš njegovo očetovsko sree še globočje raniti, kakor če one, za ktere je nebesa vstvaril, v pekel pahneš? Gorjé tebi, ki preljubeznjivega nebeskega Očeta tako žališ!

Jezus Kristus je vse storil, da bi ljudi zveličal. Zavoljo njih je nebesa zapustil, 33 let v trudu in težavah živel, se dal zaničevati in zasramovati, je na zadnje še umrl na sramotnem križu. Ali je mogel še več storiti, kakor je storil? Ti pohujšljivec pa se predrzneš, iz rok mu iztrgati dušo, ki jo je tako drago — oh tako drago za svojo srčno kri odkupil! — Jezus Kristus za eno samo ovčico, ki se je zgubila, tako ljubeznjivo teka, je v tolikih skrbeh, dokler je ne najde, in ko jo dobi, jo zadene na svojo ramo ter nese k drugim ovčicam nazaj, in vabi vse, naj se veselijo z njim, ker je zgubljena oves zopet najdena. Ti pa zapeljivec — divji volk v ovčji obleki — mu hočeš to ovčico zopet odpeljati, iz božjih rok mu iztrgati jagnje, ktero tolikanj rad ima! Prišel je iskat, kar je zgubljenega. Ti pa, ki druge

zapeljuješ, storiš, da se zopet zgubi, kar je bilo najdenega. — Jezus Kristus je cel čas svojega življenja dajal najlepši zgled čednosti in svetosti in je tudi rekel: „Učite se od mene . . . Bodite popolnoma, kakor je vaš oče popolnoma v nebesih!“ Ti pohujšljivec pa prideš in praviš: Ni res ne od Jezusa, ampak od mene se učite, taki bodite kakor sem jaz in moji tovarši! Zapeljivec, glej, ravno nasproti delaš Jezusu Kristusu! Gorjé ti!

Sv. Duh je po sv. krstu slehernega kristijana posvetil, mu posvečujočo gnado božjo dodelil, da ima pravico do najlepšega kraljestva. Kolika sreča! Lepo je gledati spomladi drevo, ki je polno belega cvetja, krasno se lesketa kup zlata v solnčnem blisku; toda še prijetniše je videti nedolžnega človeka, ki lepo raste in se razcvita v cvetju svoje nedolžnosti, sv. Duh prebiva v njegovem sreju s svojo gnado, ki je več vredna, ko vse zlato tega sveta, kakor vse lepotije na svetu. Pa kako žalosten pogled, ko pride mrzav in slana ter vse lepo cvetje v eni noči pomori, da je drevje vse golo in rujavo! Pa še brez vse primere tužniše je, ko pride zapeljivec ter uniči vso lepoto nedolžne duše, ter jej oropa najdraži zaklad, posvečujočo gnado božjo in tako grozovito oskruni tempelj sv. Duha! Gorjé tebi, zapeljivec — gladni volk v ovčji obleki — ki se tako pregrešuješ zoper sv. Duha! Gorjé, ker se tako predrzno zoperstavljaš trojedinemu Bogu, boljše bi bilo, da bi se ti mlinski kamen obesil na vrat in bi se potopil v globočino morja.

II.

Grozovito se pregreši zapeljivec tudi zoper svojega bližnjega; on je največi sovražnik tistega človeka, ktereга zapeljuje. Pa bo kdo rekel: Kako mu bo sovražnik, saj se le zato poganja, da bi mu prijetno veselje napravil in večkrat sam tudi z velikim trudom, z mnogimi stroški skrbi, da bi imel sladke ure, prijetne dni: veselimo se, trgajmo rožice zdaj v spomladi, dokler je čas, tako govori zapeljivec! Ako te zapeljuje v goljufijo, tatvino — saj ti le dobro želi, da bi ti zboljšal; ako te k pijači vabi in zapeljuje v pijanost, saj ti le dobro hoče, da bi bil vesel! Kdor te zoper bližnjega šunta, le to hoče, da bi se znosil nad njim, da bi si jezo ohladil. In kdor te v nečistost zapeljuje, ti le vse dobro obeta, zato imenuje to pohujšanje ljubezen. — Oh pač tako govori hudobni svet, tako govorijo nejeverniki; kristijana pa je Jezus vse drugače naučil govoriti. To niso prijatelji tvoji, to so največi sovražniki, zlasti nečisti zapeljivci so pravi volkovi; kadar zapeljujejo, pridejo v ovčji obleki, ali gorjé človeku, kadar

jim pride v kremplje! Raztrgali bodo njegovi duši obleko nedolžnosti, vzeli mu biser gnade božje in v časno in večno nesrečo ga pahnili; proč bo mir, čista vest, proč veselje nedolžnega srca! Gorjé toraj tebi, zapeljivec, kako se predrzneš imenovati se še prijatelj tistega, kterega zapeljaš? Ako komu življenje vzameš in vse kar ima, se pač ne boš prijatelja njegovega imenoval, in ti hočeš biti prijatelj tistemu, ki mu dušo umoriš in vzameš to, kar je več vredno, kakor celi svet. — Oh, dokler zapeljani še ni bil tvoj prijatelj; takrat je bil še dober, še tako srečen! Bog je stanoval v njegovem sreću, njegova duša bila je tempelj sv. Duha; oh, kako je bil vesel, kako zdrav in srečen! Od kar pa je začel s teboj — z zgrabljivim volkom — hoditi, nehal je biti tisti veseli, pridni, ubogljivi, blagi človek; omladna rudečica mu je zginila z lica, mir pa iz srca; nikdar več ne bo to, kar bi bil moral biti. In tega si ti kriv, predrzni, umazani zapeljivec, gorjé tebi! Ti nisi le sovražnik božji, temuč grozoviti sovražnik ubogega človeka, ki si ga zapeljal! Gorjé ti, bolje bi bilo, da bi se ti obesil mlinski kamen na vrat in se potopil v globočino morja!

III.

Veliko truda in skrbi imajo vestni predstojniki, starši, učeniki, duhovni itd. s tistimi, kateri so jim v skrb izročeni. Mnogo nasprotja in težav imajo premagati, če hočejo osrečiti svoje, a največi sovražnik jim je zapeljivec. Kakor se skrben pastir volka boji, da bi se ne približal brezskrbni čedi, tako in še bolj se bojijo oni zapeljiveca.

Dobri starši so do zdaj toliko veselja imeli nad svojimi cvetočimi sinovi, nad svojimi ubogljivimi, sramožljivimi hčerami; že so mislili, da jim bo obilno trud poplačan, ki so ga z njimi imeli, že so se veselili, da bodo na stare dni tolažbo in veselje imeli nad svojimi brhkimi otroci. Oh, koliko so si prizadjali, da bi jih v čednosti ohranili, zlasti takrat, ko so se otroci poslavljali od doma, da so šli drugam si kruha služiti. O kako jih je takrat lepo opominjal dobri oče, kako prisrčno jih je prosila blaga mati, naj vendar zmiraj dobri ostanejo, naj Boga ne pozabijo, naj bodo delavni in molitveni!

O dobri, blagi starši! Kako bi pač zaslužili, da bi vaši otroci vam v tolažbo in veselje spolnovali vaše lepe nauke; kako bi vi zaslužili, da bi nad svojimi otroci veselje doživeli!

Toda kaj vas čaka?! Oh! odkar se je hudobni razuzdanec — zgrabljivi volk — pridružil vašemu otroku, ga odvrnil s poti čednosti ter ga soznanil s hudobijami, za ktere še pred vedel ni; odkar ga je odvadil pokorščine, sramožljivega, lepega zadržanja, odvadil dela

in molitve — je vaš otrok zgubljen za vas, za čednost, za Boga! Kakšen meč mora ta britka skušnja v vaše dobro očetovsko in materno srce zabosti, kako gorke solze v oči privabiti! Kako žalostne dneve, britke noči vam to dela! Tako lepo ste skrbeli za žlahtno rastlinico, plemenito cvetko — zdaj pa pride predrzni zapeljivec, pa jo brez usmiljenja odtrga s svojo umazano roko. Gorjé, gorjé tebi, zapeljivec — zgrabljivi volk — kako boš dajal odgovor!

In kako se pregreši tak tudi zoper nas duhovne in učenike! Kako nas veseli videti v šoli marsiktero še mlado nedolžno srce; kako nas veseli, ga potem opazovati zvnaj šole, kako lepo raste v nedolžnosti in sramožljivosti, kako je čedalje boljši, ubogljivi in modrejši, — tolažba nam je govoriti ž njim v spovednici ali drugje. In če je takih jagnjet veliko, kolika tolažba je to za duhovnega pastirja! — Oh pač si niste v stanu misliti, kako to srce trga skrbnemu duhovnu, kako ga krvavo rani, ako mora z lastnimi očmi gledati, kako pride zgrabljivi volk, pohujšljivec, zapeljivec ter zdaj tega, zdaj unega odloči od črede dobrih ovčic! Kako nas mora boleti, ko vidimo, da raje posluša zdaj glas zapeljivčev, kakor nas, da mu je ljubše hinavsko vabilo zgrabljivega volka, kakor odkritosrčno svarilo skrbnega pastirja; kar mu mi v spovednici in na prižnici rečemo, tega ne spolni nič, kar pa mu veli zapeljivec, vse; in ako mu spovednik reče, naj zapusti zapeljivca in 'greh, ki ga je navadil, bo zapustil — toda ne greha, ne zapeljivca, temuč skrbnega spovednika, zdravnika, ki ga želi ozdraviti. Oh gorjé, gorjé tebi, zapeljivec! ti si kriv toliko solz dobrih staršev, kriv toliko žalosti skrbnih duhovnov, gorjé ti, bolje bi bilo, da bi se ti obesil mlinski kamen na vrat in se potopil na dno morja!

IV.

Najhujše pa slednjič greši zapeljivec sam zoper sebe, največji sovražnik je sam sebi, zlasti zato, ker si nakopava tako grozovito težak odgovor. Če tudi za zdaj zna zatopiti svojo vest, da ne spozna nesreče, ki jo s svojim pohujšanjem dela, ali prišel bo čas, ko se mu bo zbudila vest in mu bodo pred oči stopili — kakor velika vojska, vsi tisti, ki so bili po njem in zavoljo njega zapeljani. In ko bi bil tudi enega samega zapeljal in pohujšal, mu mora vendar ta nesreča vse življenje nemirno srce delati. Kdo vé, ali ni zapeljanje naprej šlo, in je zapeljani družega, ta tretjega zapeljal, kdo vé, ali ni znabiti njegovo pohujšanje celo dolgo vrsto jih že zapeljalo in da se bo še po njegovi smrti tako godilo. In kdo drugi je kriv tega, kakor on, ki je začel: Gorjé tedaj zapeljivcu! Še hujši je, kakor zgrabljivi volk;

volk konča le tiste ovce, ktere napade, pohujšljivec pa že pokonča cele črede prihodnjih časov — gorjé!

Slišali ste večkrat o morivcih, da jih je po prelivanju človeške krvi tako zelo vest pekla, da niso mogli ne spati, ne jesti, ne živeti, dokler se niso sami sodnji izdali. In vendar so ti hudodelci le telo usmrtili, kako bo pa tebi pri srečju, volčji zapeljivec, ko si morivec duše svojega bližnjega? Kaj hočeš odgovoriti, ako tudi tebi Bog nekđaj poreče kakor Kajnu: „Kje je tvoj brat?“ Nič bi ti ne pomagal odgovor: „Kaj vem? sem li jaz varuh svojega brata?“ Ali ni veliko večja hudobija dušo umoriti, kakor umoriti telo? Ali ne bo neskončno pravični Bog še veliko bolj po pravici, kakor Kajnu, rekel tudi tebi zapeljivcu: „Kaj si storil? Kri tvojega brata vpije z zemlje do mene, Zato bodi preklet na zemlji, ktera je odprla svoja usta in je prejela kri tvojega brata iz tvoje roke.“ Kakšno sodbo bo enkrat Bog od tebe terjal za vse, ki si jih na duši umoril ali ki so jih drugi po tebi zapeljani umorili. V sv. pismu beremo grozovito žuganje za vse tiste, ki bližnjemu kako škodo storijo. To žuganje se sme tudi na zapeljivce obrniti. „Če se ogenj napravi, da bi se trnje požgalo, požge pa tudi kopice snopja ali pa stoječe žito na polji, naj povrne škodo, kdor je ogenj zažgal!“ Zapeljivci! vaš hudobni zgleđ, vaše grđo vedenje, nečimerno vaše oblačilo, vaše peklensko govorjenje, sodomsko norčevanje je zanetilo ogenj hude strasti v srečju vašega bližnjega, od tod je šel ogenj še v druga sreča: zažigalci ste vi. Postava pravi: naj povrne škodo, kdor je ogenj zažgal! Oh, človek, kako boš popravil škodo, kako rešil vse tiste, ki zavoljo tebe v peklu gorijo ali pa bodo še goreli? Teh rešiti ne moreš, tudi Jezusova kri ne več! Stori kolikor moreš sam za-se in za nje, ki še živijo, s tem da se skesaš in za naprej lep zgleđ daješ. Stori, kolikor je v tvoji moči, sicer gorjé tebi — gorjé!

Pa govoril sem vam danes le zoper zapeljivce — zoper volkove; prav za prav pa bi moral po besedah sv. evangelija svariti jagnjeta pred zgrabljivimi volkovi — ljubo nedolžnost pred spridenimi zapeljivci rekoč: Varujte se krivih prerokov, bežite pred zapeljivci! Vendar upam, da tudi za take poštene moje govorjenje ni bilo zastonj; zakaj, kdor vé, koliko škodo lahko zgrabljivi volk napravi, se bode gotovo volka bal in se ga ogibal, ako ima le še količkaj možganov v glavi. — Če sem danes tolikrat ponavljal: gorjé zapeljivcem! smem in moram svarjenje tudi tako obrniti: Gorjé onim, kteri se dajo

zapeljati; gorjé vsim, kateri se ne ogibljejo zapeljivec, kateri jih celo nepremišljeno iščejo: po plesih, po gledališčih, po sejmi, po shodih, po knjigah . . . Pohujšanje sicer mora priti, toda gorjé človeku, po katerem pohujšanje pride; toda enako gorjé človeku, kateri se pohujšanju noče umakniti in se predrzno volkovom bliža, če tudi so v ovčji obleki! Zato želim, da bi šle vsim prav živo k srečnemu besede današnjega evangelija, da bi jim vedno v ušesu odmevalo: „*Varujte se krivih prerokov, kateri pridejo k vam v ovčjih oblačilih, znotraj pa so zgrabljivi volkovi.*“ Amen.

Osma nedelja po binkoštih.

Otroci sveta pa otroci luči.

Otroci tega sveta so modrejši v svojem rodu, kakor otroci luči. Luk. 16, 8.

Na prvi pogled se nam čudna dozdeva prilika, katero nam Zveličar v današnjem evangeliju pripoveduje. Marsikdo bi utegnil misliti, kakor da je Gospod goljufijo in krivičnost hišnikovo opravičil in pohvalil. Ali mi ne moremo tega tako razumeti, kakor bi bil Zveličar ravnanje in goljufni namen krivičnega hišnika odobral. „*Kajti Gospod je pravičen, ter ljubi pravico; pravičnost gleda njegov obraz.*“ (Ps. 10, 8.) Tedaj ne zavoljo krivičnosti, ampak zavoljo razumnosti, prebrisanosti in previdnosti, s katero je premoženje, ki mu je bilo v varstvo in oskrbovanje izročeno, v svoj dobiček in svojo korist obrniti kanil, je Gospod hišnika pohvalil. Da moramo tako razlagati, sklepamo iz besed, ki jih je koj pristavil rekoč: *Otroci tega sveta so modrejši v svojem rodu, kakor otroci luči.* Otroci tega sveta so modrejši, ne zato, ker po višjih in boljših namenih koprni, ampak v svojem rodu, t. j. ker za reči, ki ta svet, njih življenje in pozemeljsko srečo zadevajo, večjo prebrisanost kažejo, kakor pa otroci luči, da bi namreč najveličastniši namen, čast božjo in zveličanje svojih duš dosegli. S to priliko nas Zveličar opominja, da bi posnemali modrost posvetnih otrok.

Iz tega namena si vsled vabila Zveličarjevega nekoliko bolj natančno 1) oglejmo te dvojne otroke, in prevdarimo 2) kako naj nam služijo v posnememo?

I.

Da bomo nauk in opomin Zveličarjev bolje razumeli, se moramo vprašati: Kdo so otroci tega sveta, o katerih evangelijski govori; in kdo so otroci luči, ktere evangelijski opominja, naj otroke tega sveta v njih modrosti posnemajo?

a) Ko je nekdanji Kristus Jude opominjal, naj si dneve obiskanja v korist obračajo, je rekel: „*Dokler imate luč, verovajte v luč, da bote otroci luči.*“ (Jan. 12, 36.) Kdo je ta luč? Čeznatorna luč, ki je takrat svetila in še zdaj na zemlji sveti, je naš Gospod Jezus Kristus. On je „*prava luč, ki razsvetljuje vsacega človeka, kateri pride na svet.*“ (Jan. 1, 9.) Sv. Matevž (4, 16.) pa pravi: „*Ljudstvo, katero je v temi sedelo, je videlo luč; in sedečim v deželi smrtne sence je luč prisvetila.*“ — Otroci luči so toraj vsi, kateri v Jezusa verujejo, kateri spoznavajo, da je Kristus Sin živega Boga in da je on prišel oznanovat nam večno resnico ter pokazat zveličansko pot.

Ta čeznatorna luč je tudi Jezusov nauk. V tem pomenu piše sv. Janez (3, 19.): „*To pa je sodba, da je luč prišla na svet, in so ljudje bolj ljubili temo kot luč.*“ In sv. apostelj Pavel (1. Tes. 5, 5.) pravi: „*Vi vsi ste otroci luči in otroci dneva.*“ Ker pa Gospod sam zahteva: „*Hodite, dokler imate luč*“ (Jan. 12, 35.), se razvidi iz tega, da moramo hoditi po tistih potih, ktere nam razsvetljuje Jezus s svojimi božjimi nauki. — Tedaj so otroci luči tisti, kateri ne samo verujejo v Jezusa, temuč njegov svitli zgled posnemajo in njegove zapovedi spolnovaje hodijo po potu, ki pelje v nebesa. To so tisti, ki svoje meso zatajujejo; ki posvetno čast in blago le malo cenijo; ki vedo, da nebeško kraljestvo silo trpi; ki razumejo besede Gospodove: „*Moj jarem je sladak in moje breme je lahko*“; ki vzamejo svoj križ na rame in vse zapreke čednosti premagujejo. To so tisti, ktere v današnjem listu sv. pismo otroke božje imenuje. To so tisti, ki so po gnadi božji v blagi zvezi s sv. Trojico, — kot otroci Očeta nebeškega, bratje in sestre Jezusa Kristusa, živi tempeljni sv. Duha.

b) Nasprotno pa so otroci sveta tisti, kateri svetu verujejo in po njegovem duhu živé. Pod besedo „svet“ razume sv. pismo pozemeljske in počutne blagre in vživanje, in tiste ljudi, kateri po njih koprnijo ter v njih najvišji cilj iščejo, imenuje otroke tega sveta.

Kako se tedaj veruje svetu? S tem, da kdo njegove blagre, časti in radosti za najvišje, za najvredniše ceni, po čemer ima človek hrepeneti. Kako se živi po duhu sveta? S tem, da človek samo ali

saj poglavitno po tistih blagih hrepeni, ktere nam svet ponuja, kakor da bi bil človek pred vsem ali samo za ta svet in njegovo slast vstvarjen. In žalibog! je veliko tacih posvetnih otrok tudi med kristijani. Njih geslo je: Najprej sem zemljan; pred vsem moram za časno srečo in posvetne zadeve skrbeti, najprej se ogledati po dobri službi in lepem zaslužku; tudi svet moram uživati, ker se le enkrat živi; potem če še kaj časa ostane in se sploh zraven še kaj storiti more, hočem pa Bogu služiti. Taki so popolnoma preslišali Gospodove besede: „*Iščite najpoprej božjega kraljestva in njegove pravice, drugo vam bo privrženo.*“ (Mat. 6, 23.) Kteri ne mislijo tako, ampak nasprotno, tiste je svet dobil v oblast in s svetom bodo poginili.

Vojvoda tega sveta je po zatrjilu Zveličarja samega satan. (Jan. 12, 31.) Kajti on je po grehu dobil oblast čez človeka. Njegovo kraljestvo je hudobija in njegov namen je, dela božja razdjati in človeka pogubiti. Zato so otroci tega sveta vsi tisti, kteri kot služabniki satanovi v grehah živé, v greh zapeljujejo, čednost in resnice zatirajo, laž in krivico pa pospešujejo. Sv. apostelj Janez (I. 2, 16.) posname trojno poglavitno zlo v besedah: „*Vse, kar je na svetu, je poželjenje mesa, poželjenje oči in napuh življenja.*“ Kdorkoli je eni zmed teh pregreh vdan, spada med otroke tega sveta, je služabnik hudega duha.

Da so pa otroci tega sveta modrejši v svojem rodu, kakor pa otroci luči, je nasledek splošnje spridenosti, ki se je z izvirnim grehom človeštva polastila. Odkar se je v Adamu vse človeštvo zoper Boga sprlo, je „*človeško srce k hudemu nagnjeno že od mladosti sem.*“ (1. Moz. 8, 21.) Pa po Jezusu smo zopet gnado zadobili, in ta gnada nas vzdigne, pokrepča in razsvetli tako, da zamoremo v njeni moči grešno natoro premagati in posvetne otroke v modrosti celo preseči. Tega se bomo prepričali; ako primerimo njihovo modrost z modrostjo otrok luči. Iz tega bomo tudi spoznali, kako naj nam eni in drugi služijo v posnemo.

II.

Hišnik današnjega sv. evangelija je prava podoba slehernega posvetneža. Mi, ki bi morali biti otroci luči, se lahko od njega ter od otrok tega sveta učimo in njihovo ravnanje posnemamo.

a) Otroci tega sveta dosegaajo svoj cilj po dobrem predarku. Le ozrmo se na evangeljskega hišnika.

On je imel svoj gotovi namen in cilj pred očmi; hotel je veselo in zadovoljno živeti takrat, kakor tudi v prihodnosti. Tega cilja ne

spusti spred oči in v sreči, kajti zapravljal je premoženje svojega gospodarja, in v nesreči, kajti ko je bil zbog tega v nevarnosti službo zgubiti, je poklical dolžnike gospodove, je dolžna pisma goljufivo popravil, da bi tudi po svojem odstavljeni z darovi svojih dolžnikov zamogel zadovoljno živeti.

Ali ne delajo otroci istega duha, posvetneži, ravno tako? Ako so si kak cilj postavili, potem ne poznajo več oprezovanja, odlašanja, omahovanja na desno in levo, ampak naravnost hitijo proti svojemu cilju. Lakomnežev cilj in konec n. pr. je vedno povečanje časnega blaga in premoženja. V dosego tega namena tudi govori s hišnikom: „Že vem, kaj bom storil.“ Posnema evangeljskega bogatina, ki je v svoji zaslepljenosti rekel: „Podrl bom svoje žitnice, in večje naredil; in vanje bom spravil vse, kar mi je zrastle, in svoje blago. (Luk. 12, 18.) Nikoli ni nasiten, zmir več bi rad imel — in ta cilj dosega zdaj po pravični, zdaj po krivični poti.

Kristijan, ki bi moral biti otrok luči, ima tudi svoj cilj, pa ne na tem, ampak na onem svetu. Na tem cilju je konečno vse ležeče, tega mu je Bog sam odkazal. Ali koliko je kristijanov, ki bi pri vsem, kar mislijo, želé in storé, le po tem cilju hrepeneli, le ta cilj vedno pred očmi imeli! Ali se oni kažejo prave nasledovalce Jezusove? Radi bi sicer šli v nebesa, pa tudi svetu bi radi služili, le malokdaj mislijo na Boga in na svoj večni cilj. Le malo je kristijanov, ki bi si v sreči, kakor tudi v nesreči izvolili najboljši del, kateri jim ne bo odvzet. V sreči se prevzamejo ter hitro pozabijo na Boga; v nesreči koj mrmrajo ter iščejo pomoči pri ljudeh, mesto da bi v Boga zaupali; nekaj časa verujejo, ob času skušnjave pa odpadejo. (Luk. 8, 13.) Veliko jih je, ki svet bolj cenijo kot nebesa, posvetno prijaznost bolj kot dopadajenje božje, pozemelske dobrote bolj kot pa dušne blagre!

Po praviči toraj smemo trditi, da se otroci luči dajo osramotiti od otrok tega sveta, kar se tiče gotovega cilja.

b) Krivični hišnik prevdarja pri sebi, kaj bi bilo zanj najboljše, ako bi bil res odstavljen. „*Kaj naj storim* — pravi sam pri sebi — *ako mi Gospod odvzame hiševanje?*“ Da, on preiskuje svoje moči in mišljenje: „Kopati ne morem, prositi se sramujem.“ Brez odloga si izvoli to, kar se mu najložje in boljše v teh okoliščinah dozdeva, pokliče dolžnike, jim dolg zmanjša, da bi se jim prikupil in da bi ga potem vzeli v svoje hiše.

Tako pa delajo tudi otroci tega sveta. Hrepené po časti, bogastvu, zabavi, . . . in govoré: *Kaj naj storim, da si jih pridobim?*

Glejte, z vso odločnostjo si prizadevajo, kmalo ta cilj doseči. Noč in dan se trudijo, premišljajo, računajo, tekajo, prenašajo mraz in vročino, žrtvujejo dušne in telesne moči v dosego svojega namena.

In zopet se mora kristijan sramovati, če odločnost posvetnežev premišluje in jo s svojo odločnostjo primerja, s katero si on prizadeva svoj cilj doseči. In če posvetnež zavoljo časnih zakladov toliko žrtvuje, ali se ne spodobi, da bi se kristijan za svoj vzvišeni cilj tudi enako potrudil? Ali se poslužuje kristijan tako odločno zveličanskih pomočkov, kakor posvetnež časnih pomočkov v dosego zemeljske sreče? Kolikrat se mu oznanjuje beseda božja, ki mu kaže edino pravo pot k večnemu cilju! Ali jo pa tudi rad posluša, ohrani v srcu in spolnuje? Iz spovednice se mu tolikrat glasi klic Gospodov: „*Bog noče smrti grešnikove, temuč da se spreobrne in živi.*“ A le malo jih ga posluša. — Od altarja doli se mu razlega glas: „*Pridite k meni vsi, ki se trudite in ste obteženi, jaz vas bom poživil*“; Jezus naš brat — prijatelj — Odrašenik — Bog se nam hoče podeliti v hrano za večno življenje. A mnogo se jih z evangeljskimi povabljenici izgovarja zavoljo posvetnih opravil.

Ali si prizadevaš, kristijan, vsa nasprotja izveličanja odstraniti; ali spolnuješ opomin aposteljnov (1. Kor. 9, 21.): „*Tecite, da bote stavo dobili!*“ Ali zatiraš svoje strasti in se varuješ grešnih priložnost?

Po pravici se sme toraj trditi, da otroci tega sveta z večjo odločnostjo delajo za svoj namen, kakor otroci luči, in bi se ti od onih morali odločnosti učiti, kakor tudi slednjič stanovitosti.

c) Krivični hišnik je bil do zadnjega stanoviten v dosegi svojega namena. Ni se zbal nobene nevarnosti, nobenega truda, celo poniževanja ne. Pokliče dolžnike, z vsakim obravnava, pozna že kazen, ki ga bo zadela, ako njegova sleparija pride na dan. In vendar hoče izpeljati, kar je nakanil.

Tudi otroci tega sveta delajo z enako stanovitnostjo. Njih geslo je: Če ne izda en pomoček, bo pa drugi, če danes ne dosežem svojega cilja, ga bom pa jutri. Glej zapeljivca, desetkrat že zavrnen in odpoden, še desetkrat zopet pride. Glej lakomneža, kako grabi in skup drgne, ne zmené se, da ga bodo za oderuha razvpili; kako vstrajno leta okoli, da bi le po pravici ali krivici kak dobiček napravil. In s koliko vstrajnostjo dandanašnji svobodnjaki in brezverci po družbah, časnikih in bukvah svoje slepilne nauke razširjajo, je sploh znano.

Otroci luči bi jih pač morali posnemati v tej stanovitnosti, da bi z neomahljivostjo in vedno večjo pogumnostjo delovali za čast božjo, za čednost, za zveličanje svoje in svojega bližnjega. — Žalibog, da se le rado nasprotno godi. Še celo tisti, ki dobro mislijo s svojo sv. vero se pri drznem obnašanji brezvercev plaho skrijejo, kakor učenci pri vjetji svojega mojstra, in se ne upajo v boj za sv. vero, temuč veliko besedo prepustijo brezvercem. Beseda Jezusova: Kdor bo mene spoznal pred ljudmi, tega bom tudi jaz spoznal pred svojim Očetom — beseda, ki je nekdaj milijone navduševala, da so celo življenje dali, jih le malo vzplamti za pravično stvar. — Mnogim, ki imajo najboljše sklepe, se godi kakor mladenču, ki je šel k Zveličarju ter ga vprašal, kaj naj stori, da večno življenje zadobi. Res je mislil nasledovati Jezusa, a ko je slišal: Pojdi, prodaj vse, kar imaš, daj ubogim, in pridi ter hodi za menoj (Mark. 10, 21.), je bil žalosten ter je proč šel. Marsikteri kristijan stori najboljše sklepe, da bo hodil za Jezusom ter pogumno in stanovitno delal za svoje zveličanje, že nastopi ozko in trnjevo pot proti nebesom — a pri prvi skušnjavi omaga, opeša in se v mlačnost pogrezne.

Tako smo si oboje ogledali, otroke luči pa otroke tega sveta. Videli smo, da so otroci tega sveta v dosegi svojih namenov bolj prevdarni, odločni in stanovitni, kakor pa otroci luči. Ker nam Zveličar sam krivičnega hišnika kot zgled in podobo modre previdnosti predočuje, zato ga posnemajmo ter poskrbimo za svoj časni in večni blagor! Ko je šlo oskrbovanje h koncu, si je hišnik prizadeval prijateljev pridobiti, ki bi ga potem vzeli v svoje hiše. Tudi naše hiševanje gre vedno bolj h koncu. Poiščimo si tudi mi prijatelje — čednost in dobra dela tukaj na zemlji, ljube svetnike pa kot svoje priprošnjike že zdaj v nebesih — da nam bodo pomagali priti v večna prebivališča, ktera nam more odpreti le hišni gospodar, nebeški Oče. Zato mu zvesto služimo zdaj in vselej. Amen.

Anton Žlogar.

Govor pri novi maši.*)

Mašnik je vojščak Kristusov.

Labora sicut bonus miles Christi Jesu.
Delaj, kakor dober vojščak Kristusa Jezusa.

II. Tim. 2, 3.

Že tretja nova maša se obhaja v tem mesecu v tej hiši božji. Danes bodo preč. g. A. K. iz R. prvokrat slovesno darovali Jezusa Kristusa nebeškemu Očetu. Je pa vsaka nova maša dan veselja za ta in uni svet. Nove maše se veseli sv. mati katoliška cerkev na zemlji, ker ž njo dobi novega učenika, spovednika in deliveca božjih milost; veselijo se duše v vicah, ker dobijo novega mašnika in pomočnika v svojem trpljenji, veselijo se angelji v nebesih, ker dobijo novega varha in voditelja neumrjočih duš. Današnja nova maša je pa dan veselja mnogim na tem in unem svetu. Na zemlji se posebno veseli preč. P. Andrej, najstarejši brat novega mašnika, ker danes vidi in je prepričan, da očetovsko skrb njegovo za najmlajšega brata je dobrotljivi Bog obilno poplačal. Te nove maše se posebno veselijo bratje in sestre novega mašnika, ker so doživeli redko čast, dva brata prišteta videti med namestnike božje. Te nove maše se še posebno veselijo vsi dobrotniki novega mašnika in med njimi, bi rekel, gotovo najbolj prečast. P. Benvenut, ker vidijo, da je seme dobrot stoterni sad obrodilo. In v večnosti se veselijo oče in mati novega mašnika, ker vedo, da dobri sin pri oltarji ne bo pozabil svojih staršev.

Vem, preljubi brat v Kristusu, da se tudi ti danes veseliš, in kako bi se ne, ker si po dolgem in nevarnem in čudapolnem — znam reči — popotovanji srečno dosegel, kar si ves čas svojega življenja prisrčno želel. Pa — naj ti povem ob dnevu največega veselja, da te čaka obilno žalosti in trpljenja. Zastava, bandero, h kateremu si ti pred kratkim prisegel v škofijski cerkvi, je — križ Kristusov. Ja, preljubi kristijani! svoj križ je zapustil Zveličar, naš kralj svoji cerkvi in svojim namestnikom; trpljenje in preganjanje je sploh delež njegovega kraljestva, njegovih vojščakov na tem svetu, sosebnost pa dandanašnji. Pa saj drugače biti ne more, Kristus sam je to pre-

*) „Sermo in Primitiis D. Antonii Kržič, alumni presbyteri in ecclesia Annuntiatae. Labaci die 15. Augusti 1871.“ C. H.

rokoval že prvim vojščakom svojega kraljestva, apostelnom, ker jim je rekel: „*Pojdite, pošljem vas, kakor jagnjeta med volkove, preganjali vas bodo in sovraženi boste — zavoljo mojega imena. Ako vas svet sovraži, vedite, da je mene popred sovražil, ko vas. Ko bi bili iz sveta, bi svet svoje ljubil, ker pa niste iz sveta, ampak sem vas jest odbral od sveta, toraj vas bo svet sovražil.*“ Duhovnu sv. cerkve toraj tudi veljajo besede, ktere je govoril starček Simeon od Jezusa: „*Ta je postavljen v znamenje, kteremu se bo zoper govorilo,*“ in vse to sicer zato, ker je dvojno kraljestvo na zemlji — Kristusovo in njemu nasprotno — satanovo. Vsako ima svojega poglavarja, svoje vojščake in svoje podložne. Dvojna vojska je toraj na svetu in ako je po Jobovih besedah tukaj življenje slednjega človeka vojskovanje, koliko bolj mora biti vedno vojskovanje življenje duhovnega pastirja. Toraj opominja tako prirčno sv. Pavel svojega ljubega Timoteja: Delaj, kakor dober vojščak Kristusa Jezusa! in z apostelnom opominjam tudi jaz tebe, novoposvečeni mašnik: Delaj, kakor dober vojščak Kristusa Jezusa. Kdaj pa dela duhovni pastir kakor dober vojščak Kristusa Jezusa? Kadar se srčno in stanovitno vojskuje za Kristusovo kraljestvo na zemlji. In o tem vojskovanju želim danes govoriti in sicer: Zoper koga, za koga in s kakim orožjem se ima dandanašnji vojskovati duhovni pastir, in kake zmage, kterega plačila sme pričakovati v svojem vojskovanju? O Marija! Kraljica nebeška, sprosi božjega blagoslova današnjemu govoru.

I.

Zoper koga se ima duhoven vojskovati? Zoper satana in njegovo kraljestvo na zemlji. Sv. pismo nam pripoveduje, da satan ljudi zmiraj zalezuje in jih spravlja na svojo stran — v svojo sužnost. „*On hodi okoli, kakor rujoveč lev, ter išče, koga bi požrl.*“ In — ubijavec od začetka, sosebno dandanašnji ne hodi zastoj okoli; stara kača, ki zapeljuje ves svet, dandanašnji ne išče zastoj; poglavar tega sveta ima svoje kraljestvo razširjeno po vsem svetu, povsod drage duše mori, jih v svojo sužnost lovi in vklejnene drži z verigami, ktere sv. Janez imenuje: „*Poželenje mesa, poželenje oči in napuh življenja.*“ O strašna sužnost, o prežalostni nasledki te sužnosti!

Le poglejmo nekoliko prežalostni stan sedanjega sveta! Ali ni žalostno videti in ali se more tajiti, da se dandanašnji pri mnogih kaže neka grozna mrzlota do vsega svetega in božjega, neka otrpnjenost

do vseh boljših, žlahtnejših občutljev; oslabela je sv. vera v srcih veliko kristijanov in najdejo se po vsih stanovih in povsod, ki nimajo družega od nje, kakor le ime, ne spoznanja, ne hrepenenja, ne življenja po sv. veri. Vse njih misli in želje, vsa skrb in ves trud — vse je obrnjeno edino le na svet in njega vživanje, vsi so tako rekoč zakopani in vtopljeni v pozemeljsko, kakor da bi človek ne imel duše, kakor da bi mu bila pamet dana le zato, da bi se bolj zvito in tudi krivično posluževal vsih pomočkov v nasitjenje posvetnega poželjenja in vživanja, zemeljskega dobička in posestva, časne veljave in časti. Zato pa tudi veljajo sedanjemu svetu besede aposteljnove: „Prišel bo čas, ko ne bodo trpeli zdravega nauka, temuč si bodo zbirali učnike po svojih željah, učnike, ki ušesa zgačejo, in odvracali se bodo od resnice, obračali se pa k basnim.“ Preljubi, glejte, to je sedanji svet, to je ljulika prisejana v toliki meri med pšenico na njivo sedanje vesoljne zemlje. In kdo jo je vsejal? Sovražnik, pravi Kristus, ki jo je vsejal, je hudič, ljulika pa, še pristavi, so otroci hudobe. In takih otrok hudobe, takih pomagáčev satanovih — o koliko jih je dandanašnji. To pa so a) krivi preroki — posvetni modrijani, — ki se prizadevajo zatreti korenino prave vere, povsod pa zasejati strup nevere, in v ta namen se lažejo in obrekujejo sv. cerkev, duhovne in sploh predpostavljene, obetaje časno in popolno prostost, se poslužujejo vsih zvijač in sleparij, da bi le dosegli svoj peklenski namen in konec — zrovati korenino sv. vere in krščanskega življenja. — In da se ne trudijo zastonj, kažejo nenavadne nadloge, ki obdajajo in tarejo ljudstvo po vsem svetu. — Otroci hudobe in pomagači satanovi so b) zapeljiveci in morivci nedolžnih duš, o katerih govori Kristus, da pridejo v ovčjih oblačilih, znotraj pa so zgrabljivi volkovi, ktere častitljivi Beda imenuje „ubijavce duš“ in sv. Gregorij naravnost „satane“. In koliko jih je dandanašnji po mestih, trgih in vaseh, ki so prevzeli to satanovo opravilo in moré duše in ropajo nebesam namenjene prebivalce. Zato pa tudi čuti sedanji svet strašni „gorje“, ktereга je izgovoril nad svetom Kristus zavoljo pohujšanja. — Otroci hudobe in pomagači satanovi so c) brezskrbni starši in brezskrbni predpostavljeni, očetje in matere, ki ne varujejo svojih otrok greha, ki še morda sami zatirajo nedolžnost, ker podpirajo ošabnost in prevzetnost, jim pripuščajo vsakoršno znanje in obnašanje, in se nič kaj ne zmenijo, kje in v kaki družčini in tovaršiji da so otroci ob nedeljah in praznikih, katerim ni mar, se ozirati po noči po svojih otrocih — ali so doma, ali kaj da počenjajo doma. Takim staršem pravi kraljevi prerok,

„da hudiču darujejo svoje sinove in hčere“. Takim staršem enaki so d) brezvestni gospodarji in gospodinje, ki imajo svoje hiše odprte vsaki hudobiji, ki pripuščajo pod svojo streho greh zavoljo časnega dobička in vse kar v greh napeljuje. Njih hiše so prav za prav „zalega hudičeva“, iz katerih se raznaša in razliva, kakor strašna povodenj pregreha in hudobija po vsi okolici; taki imajo na svoji duši pijance in plesavke, ubijavce in nečistnice; takim veljajo besede sv. Pavla: „*Ako kdo za domače nima skrbi, je vero zatajil in je hujši od nevernika*“. Glejte preljudi, taki gospodarji in gospodinje, taki starši sejejo ljuliko na njivo Gospodovo in žetev te setve se imenuje: spridena mladost sedanjega časa. Vprašam, ali ni res tako? Ali ni res žalosten, prežalosten stan sedanjega sveta?

Preljudi brat v Kristusu! glej vojskovati se boš imel zoper take starše in predpostavljene, zoper zapeljivce in morivce neumrjočih duš, zoper krive preroke, zoper nevarnega duha sedanjega sveta, zoper satana in kraljestvo njegovo na zemlji — temu se boš moral ustavljati trden v veri — delati boš pa moral, kakor dober vojščak Kristusa Jezusa za njegovo božje kraljestvo na zemlji.

II.

Kdaj pa duhoven dela in se vojskuje za Kristusa in njegovo kraljestvo? Kadar dela in se vojskuje za ljubo nedolžnost in pobožno mladost, da jo ohrani na pravem potu, in kadar dela in se vojskuje za zgubljeno nedolžnost in otrpnjeno trdovratnost, da jo vrne z grešnega pota.

Dela pa in se vojskuje a) za ljubo nedolžnost, ako je otrokom v šoli dober oče in priden učenik. On vé in pozna veliko ceno, ki jo ima pred Bogom nedolžnost, vé, da je Jezus sam roke nanje položil, jih blagoslovil in rekel: „*Le pustite otročiče k meni, in nikar jim ne branite, zakaj njih je nebeško kraljestvo*“. Toraj jih v šoli z veseljem podučuje, prav živo ljubezen do Jezusa v otroška srca zasaja ter jih večkrat blagoslavlja in kakor dober oče in priden učenik vse stori, da bi ohranil to izvoljeno čredo za Jezusa in njegovo kraljestvo in jo obvaroval zapeljivosti in greha. Duhoven dela in se vojskuje b) za pobožno mladost, ako je pobožnim mladenčem in dekletom zvesti angelj varuh. On ve in pozna veliko srečo, katero ima oni, ki je v stanu gnade božje; toraj varuje kakor angelj pobožno mladost; kakor je angelj varoval mladenče v ognjeni peči Babilonski — tako on varuje mladenče pred nečistim ognjem; kakor je angelj srečno peljal pobožno Judito skoz šotore sovražnih Asircev — tako on pelja

pobožna dekleta skoz nevarni svet, ki je poln dušnih sovražnikov, in kakor je angelj spremil mladega Tobija ter ga obvaroval pred ribo, tako spremlja in varuje duhoven pred zalezovanjem hudobnega duha Bogu udano pobožno mladost. Duhoven dela in se vojskuje c) za zgubljeno nedolžnost, ako jej je usmiljen Samaritan. On ve in zna nesrečo — pasti med razbojnike, on vidi ranjeno dušo in v tem stanu, brez gnade in pomoči božje — zapuščeno ležati — o, dober pastir ne gre memo, kakor usmiljen Samaritan pomaga na kviško, preskrbi zdravilo, potrebno dušno hrano, da se ozdravi duša in ne umrje strašne dušne smrti. Kako pa duhoven dela in se vojskuje d) za otrpnjeno trdovratnost? Posnema Jezusa, ki je bil celo takim usmiljen, neutruđen dobri pastir, in je svoje življenje dal tudi za take ovce. Preklinjali so ga, On pa ni klel; trpel je, pa se ni rotil, le milo se je zjokal nad trdovratnim Jeruzalemom, še zadnjo uro je izgovarjal hudobijo ter prosil: „*Oče odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo*“ in tako je še zadnjo uro pridobil desnega razbojnika. Po tem zgledu dela in se vojskuje tudi duhoven za trdovratne in otrpnjene, britko se zjoka nad nespokornimi, ostane jim pa vendar do konca potrpežljiv, neutruđen, usmiljen pastir, nikoli tudi na smrtni postelji ne zgubi upanja — in sosebno takim se popolnoma daruje — in vse stori, da jih za Boga pridobi, če pred ne, vsaj zadnjo uro.

Preljubi brat v Kristusu! glej za vse to boš imel delati in se vojskovati, vsem boš moral postati vse, da vse Kristusu pridobiš. Delaj tedaj kakor dober vojščak Kristusov Jezusov in bodi ljubi nedolžnosti dober oče in priden učenik, bodi pobožni mladosti zvesti angelj varuh; bodi zgubljeni nedolžnosti usmiljen Samaritan in trdovratnim do konca potrpežljiv, neutruđen, dober pastir — tako se boš vojskoval za Kristusa in njegovo božje kraljestvo na zemlji.

III.

Preljubi! ali je pa tudi mogoče, duhovnemu pastirju se tako srčno vojskovati? Da, mogoče je — glejte Bog sam nam je dal pripravno orožje v roke, tega se moramo zvesto posluževati zoper satana in njegovo kraljestvo — in zmaga je gotova.

Prvo orožje, s katerim se ima vojskovati duhovni pastir, je molitev. Molitev je takorekoč mazilo, s katerim se mazili vojščak Kristusov, da mu ne škodujeta ne svet ne pekel. Mojzes je govoril z Bogom — in na to ves vnet in srčen razdrobi Izraelcem zlato tele. Izraelci se vojskujejo z Amalekičani, in Mojzes gre vrh hriba, na kviško povzdigne svoje roke in ljudstvo je srečno zmagalo močnega

sovražnika. Zato piše nek pobožen duhoven: „*Molitev duhovnega pastirja ima veliko moč, rani vesti grešnikov, celi srca spokornikov, zadene in omeči tudi kamenito voljo otrpjenih; z molitvijo premaga grešnike in odganja njih slepoto, z molitvijo vnema mlačne in poniža prevzetne, z molitvijo trga device iz rok njih zapeljivcev*“. O močno orožje, ki predere oblake in rosi milosti božje.

Molitev duhovnega pastirja je pa dvojna: domača in očitna.

Domača je tista, katero zapoveduje sv. cerkev vsim duhovnom, so duhovske vsakdanje molitvene ure sestavljene iz sv. pisma, iz življenja svetnikov in govorov sv. cerkvenih učencov, in to molitev moli vsaki dan vsaki duhoven, z vso cerkvijo po vsem svetu. Koliko moč ima taka skupna molitev vesoljne cerkve!

Očitno molitev pa opravlja duhoven pred altarjem pri daritvi sv. maše. Mašnik ni sam pri altarji, truma angeljev, pravi sv. Križostom, ga obdaja in sv. Avguštín pristavi, da ga podpirajo in mu strežejo — pa ne le truma angeljev tudi vsi pričujoči verni molijo ž njim. In mašnik pred altarjem ne prosi Očeta v svojem imenu, ne v imenu angeljev ali vernih — ampak v imenu Gospoda Jezusa Kristusa samega; Njega ima pred seboj; Njega drži v svojih rokah; Jagnje božje je na altarji, On, ki je na križu premagal svet in hudiča, greh in smrt; tega Jezusa povzdigne proti nebu in prosi in moli, da bi se usmilil nebeški Oče svojega ljudstva zavoljo Kristusa Jezusa, ki se nekrvavo sam daruje nebeškemu Očetu. O mogočna, vsemogočna molitev mašnikova pri altarji! Zatoraj piše Tomaž Kempčan: „*Kadar mašnik daruje, časti Boga, razveseljuje angelje, boljša cerkev, pomaga živim in mir deli mrtvim*“. Ali ta sv. daritev ne bo predrla oblakov? ali molitev angeljev ne bo uslišana? Ali daritev Jezusa Bogu Očetu ne bo dopadla? — Preljubi brat v Kristusu! poprimi se tega močnega orožja, nikdar ga v svojem duhovskem stanu ne spuščaj iz rok, moli doma, moli pri altarji in delal boš in srčno se vojskoval s tem orožjem kakor dober vojščak Kristusa Jezusa.

Drugo orožje duhovnega pastirja je božja beseda. O tem orožji piše sv. apostelj: „*Živa je božja beseda in močna, in ostreja, ko vsak na obe strani oster meč*“. Ima pa to orožje, ta ostri meč toliko moč, ker duhoven kadar uči, kar sv. cerkev uči — v Jezusovem imenu govori in njegova beseda ni človeška, ampak je božja beseda in zato tako močna, da pravičnega in spokornega stori srčnega in stanovitnega; grešnika in trdovratnega pa predrami in pretrese, da se zbudi in vstane. Ali ni oster meč božja beseda, kadar duhoven govori prevzetnemu: „*Bog se zoperstavlja prevzetnim; kdor se*

povzdiguje, bo ponižan?“ Ali ni oster meč božja beseda, kadar govori lakomniku: „*Kaj ti pomaga, ako dobiš ves svet, pogubiš pa svojo dušo?*“ „*Še to noč bodo terjali tvojo dušo od tebe, čigavo bo, kar si pripravil?*“ „*Nič nisi prinesel na ta svet, gotovo tudi nič odnesel ne boš.*“ „*Zbiraj si zakladov, katerih mōli in rja ne snejo in tatje ne ukradejo.*“ — Ali ni oster meč božja beseda, kadar govori nečistniku: „*Tako govori Gospod Bog v šesti zapovedi: Ne uganjaj nečistosti. Kdor seje v svojem mesu, bo od mesa tudi žel pogubljenje. Nečistniki božjega kraljestva ne bodo posedli.*“ — Ali ni oster meč božja beseda, kadar govori nevošljivcu: „*Po nevošljivosti hudičevi je smrt prišla na svet, in kateri so na njegovi strani, njega v tem posnemajo. Ni iz Boga, kateri ne ljubi svojega brata. Kdor ne ljubi brata, ostane v smrti.*“ — Ali ni oster meč božja beseda, kadar govori pijancu, požrešnemu: „*Dela mesa so: pijančevanje, požrešnost, taki božjega kraljestva ne bodo dosegli. Večno žejo bodo enkrat trpeli, še kapljice vode takim ubogi Lazar ne bo prinesel.*“ — Ali ni oster meč božja beseda, kadar govori sovražnemu: „*Sleherni, ki sovraži svojega brata, je ubijavec, in veste, da nobeden ubijavec nima večnega življenja. Ako ne odpustite vi ljudem, tudi vam ne bo odpustil vaših pregreh Oče nebeški.*“ — Ali ni oster meč božja beseda, kadar govori lenemu: „*Glej tako govori Bog: to je bila hudobija Sodome, nje in njenih hčer — lenoba. O da bi bil gorak ali pa mrzel, ker pa nisi ne gorak ne mrzel, te bom pljunil iz svojih ust!*“

S tem ostrim mečem se vojskuje duhovni pastir na prižnici, brez straha vsim — bogatim in revnim, visokim in nizkim, kakor Kristusov namestnik pove, kar vsakemu gre; s tem orožjem razdira sovražno satanovo kraljestvo in ž njim premaga dva huda sovražnika zveličanja: nevednost in zmoto.

Tega orožja se poslužuje v spovednici, ž njim podira prazne izgovore lažnjivih spokornikov in prevzetnih farizejev; tega orožja se pa tudi posluži, da ponižnemu skesanemu cestninarju prereže zadnjo nit, na kateri ga še privezanega drži hudič, svet in meso. — S tem orožjem se poda k bolniku, na smrtno posteljo pravičnega in spokornika pa tudi trdovratnega grešnika; prvega tolaži z zgledom potrpežljivega Joba in seobno s trpljenjem in smrtjo Gospoda Jezusa Kristusa; družemu pa naravnost pove resnice, katerih popred poslušati ni hotel, mu odkrije krivice, katerih poprej spoznati ni hotel, mu naznani, kakor prerok kralju Davidu, naravnost veliko nevarnost večnega pogubljenja.

Preljubi brat v Kristusu! Pridno se poslužuj tega orožja v svojem vojskovanju na prižnici, v spovednici in na bolniški postelji in privedaj božji besedi lepe in močne izreke sv. cerkvenih očetov, in delaj boš kakor dober vojščak Kristusa Jezusa.

Tretje najmočnejše orožje, kterega se poslužuje in s katerim se vojskuje duhovni pastir, so sv. zakramenti — orožje kterega je zapustil Kristus sam svoji cerkvi — orožje, katero izroče škof pri mašnikovem posvečevanju novim vojščakom Kristusa Jezusa. S tem orožjem in sicer z zakramentom sv. krsta reši duhovni pastir novorojeno dete sužnosti satanove. S tem orožjem in sicer z zakramentom sv. pokore vnovič pridobi zgubljenega grešnika Kristusovemu kraljestvu. S tem orožjem in sicer z zakramentom sv. rešnjega Telesa pokrepča slabega omahljivega k srčnemu vojskovanju. S tem orožjem in sicer z zakramentom sv. poslednjega olja pride na pomoč umirajočemu in ga pripravnega stori za zadnjo najhujšo vojsko s satanom.

Preljubi brat v Kristusu! vestno se poslužuj tega božjega orožja, s tem boš premagal vse; bodi skrben delivec božjih gnad, ktere je Kristus zaslužil v sv. zakramentih in delaj boš kakor dober vojščak Kristusa Jezusa.

IV.

Ne boš se zastonj vojskoval — zmagal boš s tem trojnim orožjem: z molitvijo, besedo božjo in s sv. zakramenti in prejel boš plačilo srčnega vojskovanja.

Ktero pa je plačilo in kaka je zmaga, katero privojskuje duhovni pastir? Posvetnega časnega plačila se ne sme nadjati, le dušnega nebeškega sme pričakovati — in sicer na tem in na unem svetu.

Ne vojskuje se zastonj na tem svetu. Ako presune srce kakega nevernega, da z nevernim Tomažem pade na kolena rekoč: „Moj Bog in moj Gospod!“ — ali to ni zmaga, ktere se veselijo angelji v nebesih in plačilo neizrekljivo veliko že na tem svetu? Ali če zadene srce kakega nasprotnika Kristusove cerkve, da se zadet od močne besede božje kakor od bliska, poda k spovednici in s preganjavcem Savlom ponižno poprašuje: „Gospod, kaj mi je storiti?“ Ali to ni zmaga, ktere se veselijo nebesa, in plačilo neizrekljivo veliko že na tem svetu? Ali če kakega morda že 38 let na duši bolnega ozdravi in mu s sv. odvezo veselo govori: „Vzemi svojo posteljo in pojdi zdrav domu?“ Ali to ni zmaga, ktere se veselijo nebesa? ali ni to plačilo neizrekljivo veliko že na tem svetu? Ali če priteče kaka grešna Magdalena s solznimi očmi, vsa skesana in zasliši: „Pojdi

v miru — tvoji grehi so ti odpuščeni?“ Ali to ni zmaga, ktere se veselijo nebesa? ali ni to plačilo neizrekljivo veliko že na svetu?

Na unem svetu, preljubi brat v Kristusu! te pa čaka nezivenljiva krona nebeška, saj bo vsak kronan, ki se stanovitno do konca vojskuje. Ako tedaj straši duhovsko opravilo — le poglej na nebeško plačilo! Le gori, le gori z očmi in srcem! Res huda je vojska, posebno dandanes. Pa nikakor ne obupaj — močna, vsegamogočna je božja gnada, vse premoremo ž njo — in ako je Bog z nami, kdo kaj premore zoper nas!

Preljubi kristijani! Vi vsi, ki ste se zbrali v tako obilnem številu, pričujete s tem očitno, da še spoštujete duhovski stan. Prosim vas, molite danes za novega mašnika, da ostane ljubi Bog s svojo gnado vedno ž njim! prosim vas, molite večkrat za vse duhovne pastirje, zakaj rečem vam, breme duhovskega stanu je težko — tako težko, da bi se kakor pravi sv. tridentinsko zbirališče, še celo angeljske rame tresle te teže; toraj molite, zakaj strašnejše Bog ne more kaznovati ljudstva, kakor če jim odvzame dobre duhovne, slabe pa pošlje; toraj molite, da Bog vredne služabnike — namestnike — pošlje v svoj nograd — sedanji svet takih posebno potrebuje! Pojdi tedaj k altarju, preljubi brat v Kristusu! in daruj večnemu Očetu nebeškemu Jezusa Kristusa edinorojenega Sinu njegovega, in sv. Duh, kterege si prejel pred 14 dnevi, kterege si danes že na pomoč poklical, naj te spremlja in navdaja med sv. opravilom. Moli za sv. katoliško cerkev in za vidnega poglavarja njenega, za zatiranje krivoverstva in nejevere, za spreobrnjenje grešnikov, za mir in edinost med poglavarji — najpotrebniša je dandanes ta molitev. Ne boš pozabil tistih živih in mrtvih, za ktere moliti te veže dolžnost. Četrta božja zapoved veljeva: Spoštuj očeta in mater — spoštoval si jih in jih boš danes, ker se boš spominjal ranjcih staršev. Četrta božja zapoved veljeva: Bodi hvaležen svojim dobrotnikom — hvaležen si bil vseskozi in boš tudi danes, ker se boš spominjal milostljivega knezoškofa Ljubljanskega, preč. o. Benvenuta in sosebnost preč. o. Andreja brata svojega, ali prav za prav — družega skrbnega očeta svojega. Ne pozabi svoje žlahte in obilno tukaj zbranega vernega ljudstva, ktero bo tudi za-te molilo. — In potem zapoj s hvaležnim srcem zahvalno pesem: „Te Deum laudamus“, za tolike milosti, ktere ti je dodelil neskončno usmiljeni Bog, ko te je izvolil vojščaka svojega in te posvetil v visoki stan mašnika svoje sv. cerkve na zemlji. Amen.

K. H.

God sv. Cirila in Metoda.

Nam dobrotnika in vzornika.

Želimo, da bi se razširjevalo in množilo češčenje takih svetih mož (Cirila in Metoda). Leon XIII. — 30. sept. 1880.

Svet časti in slavi ljudi, kateri so se kakorkoli izkazali. Svet — zaslepljeni svet — preslavlja celó take može, kateri so v svojem času nasprotovali božjim in svetnim postavam. Tudi takim postavljajo spominke, napravljajo šumne slavnosti, zbirajo njihove ostanke itd. A če že svet tako skazuje hvaležnost „svojim ljudem“, koliko bolj se spodobi, da mi katoliški kristijani častimo može, kateri so za našo sv. vero res zaslužni in ktere je sv. cerkev povzdignila do najvišje slave, ker jih je prištela svetnikom. Vsikdar so dobri otroci sv. katoliške cerkve radostno praznovali godove svetnikov in svetnic božjih; zlasti pa zapazimo, da se pri vsih narodih v prvi vrsti spominjajo tistih, kateri so v dotični deželi živeli in za dotično domovino neminljivih zaslug si pridobili. Prav je tedaj in po namenu sv. očeta, da tudi mi katoliški Slovenci vredno častimo svoja aposteljna sv. Cirila in Metoda, da se nju s častjo spominjamo, nju spoštujemo in se po njunem zgledu ravnati prizadevamo.

Pomislimo v ta namen danes: Kaj sta storila sv. moža za Jezusov nauk in kako naj ju v tem posnemamo.

Vže v prvih stoletjih so vsled verjetnih sporočil živeli mej družimi narodi tudi Slovani po naših krajih, kjer se je že celo zgodaj jela širiti sv. vera. V tem oziru je naša domovina toraj srečniša memo mnogo drugih, kodar je še-le pozneje jela svetiti svitla luč sv. vere. Že sv. Marka je prišel iz Ogleja v naše dežele. (Mnogi celo trdijo, da je sv. Peter, prvak aposteljnov, obhodil Istro, Panonijo in Dalmacijo, ter da je tudi sv. Pavel hodil po krajih, kodar bivajo sedaj Slovani.

Če po sv. pismu vemo, da se sploh oni, kateri so jih veliko v resnici podučili, svetijo kakor svitile zvezde na nebu, smemo tudi mi omenjati več slavnih mož, katerih sveta imena svetijo kakor krasne zvezde na našem obnebhji. Kmali za sv. Markom so došli v naše kraje ter so pri nas v spominu: sv. Mohor in Fortunat, sv. Hilarij

in Tacijan; potlej sv. Andronik (v Sremu), sv. Sir in Maksimilijan (v Lavreaku), sv. Viktorin (v Ptuju), sv. Kvirin (v Sisku), sv. Maksim (v Ljubljani)... Kakor nagli vetrovi črne oblake pred seboj ženejo, tako so poslanci Gospodovi podili temo neverstva iz naših krajev. — Pa vse to je trpelo le malo časa.

Začelo se je bilo ljudsko preseljevanje v petem stoletju. Vse je vrelo, vse se gibalo: ljudstvo za ljudstvom je dalje potiskalo — ni bilo miru, ne prestanka. Stara mesta so bila posuta v groblje, dežele naše spremenjene v puščave; tužno je bilo gledati med podrtijami opustošene cerkve in podrte oltarje. Bilo je vse križem, kakor je po veliki povodnji vse polje razorano, oskrunjeno in posuto.

Takrat (v 6. stoletji) so prišli tudi Slovenci v večem številu spet v sedanje kraje. Tudi oni so bili še neverniki, kakor drugi novodošli narodi. V teh žalostnih časih pač ni bilo misliti na razširjevanje sv. vere; še sreča, če se je po toliko grozovitih viharjih v kakem skritem kraju še vzdržala.

Ko so se bila pa ljudstva bolj umirila, prišli so zopet oznanovanci sv. vere v naše kraje. Tako n. pr. sv. Rupert, Virgilij, Modest z Nemškega, Bavarskega itd. Kakor prijazno solnee po hudem vremenu je našim prednikom zopet prisijala luč sv. vere. Neverstvo in malikovanje jelo se je zopet umikati iz dežele; nova srečnejša doba se je napovedovala.

Vendar pa to delo še ni imelo pravega vspaha, pravega sadu; bilo je še nepopolno in bolj začasno: ljudstvo v sv. cerkev sprejeto še ni bilo popolnoma srečno, premnogih pa celo ni bilo mogoče pridobiti za sv. vero. Verski učeniki so bili namreč ptujci, ki našega jezika niso veliko razumeli. Mislite si lahko sami, kako zelo je to zaviralo vspešno podučevanje. Poduk je bil tudi zato težavniši, ker ljudje niso znali po domače ne brati ne pisati.

Tu pa prideta po božjem dobrotljivem sklepu ljudstvu na pomoč sv. Ciril in Metod (l. 863.)

Bila sta to mašnika po volji božji; sloveča po rodu, še bolj po učenosti, pobožnosti in po svojih zveličanskih delih. Bila sta izurjena v različnih vednostih tedanjega časa, posebno Konstantin, pozneje Ciril imenovan, se je odlikoval v modroslovji. Kar jima je pa veličastno delo — sveti misijon po slovanskih deželah še najbolj olajševalo, bilo je temeljito znanje slovanskega jezika. Kako je bilo ljudstvo razveseljeno, ko je zaslišalo nebeški nauk razkladati v domači blagoglasni besedi! Kako je bilo razveseljeno, ko mu sveta moža zložita tudi slovensko abecedo, prestavita sv. pismo in druge knjige!

— Učila sta ta plemenita blagovestnika Slované moliti, pa tudi brati; stavila sta jim cerkve pa tudi šole. Vse se je pomladilo pri Slovenih; kateri so bili že pred krščeni, poprijemali so se z novo gorečnostjo krščanskega življenja ter veselo napredovali v sveti bogoljubnosti, ki sta jo učila Ciril in Metod z besedo in zgledom; pa tudi tistim, ki so bili do sedaj še v temi neverstva ostali, jelo se je srce topiti, ko so čuli njune vnete besede. Krstila sta mnogo nevernih ljudi in knezov njihovih; malikovavstvo je zdaj popolnoma zginilo, ž njim pa tudi divjost in surovost; blagodejna krščanska olika jela se je razvijati in evesti ter blažiti že sicer rahločutni narod.

A pri tem blagodejnem delovanji nista imela vedno gladke poti. Oglasijo se zelovoljni nasprotniki ter se vzdigujejo zoper nja, češ, da učita krivoverske zmote. In zato sta morala v Rim (l. 867), da se opravičita pred papežem. V Rimu ju kaj slovesno sprejmo; tedajni papež Hadrijan II. ju pripozna za pravoverna učenika ter ju posveti za škofa slovanskih dežel; tudi potrdi slovanski jezik za službo božjo. — Pa Cirilu so sošteti dnevi — v Rimu se poda v samostan — tu zboli ter umrje, 42 let star 14. febr. 869. Pokopan je bil prav slovesno v cerkvi sv. Klementa.

Metod pa se vrne med Slované. Toda vže 870 je bil zopet v Rimu. Papež ga potrdi za nadškofa vsih slovanskih dežel. Z veselim srcem in z novim pogumom se vrne nadaljevat slavno in sveto delo: veselo se je po njegovem neumornem delovanji oživljalo krščanstvo po slovanskih tleh; živo se je vnelo ljudstvo za službo božjo po milem petju in poduku v maternem jeziku.

Pa nasprotniki še niso mirovali. Naposled so ga celo vjeli in zaprli. Še le l. 873 je bil zopet prost. A kakor vsako trpljenje in preganjanje tako mu je tudi to dveletno jetništvo dalo nov pogum in novo srčnost za nadaljevanje tako vspešno pričetega dela še med slovanskimi narodi, pri katerih doslej še ni imel prilike dovelj delovati. Se enkrat mora potovati v Rim, da se opraviči zarad svojega delovanja ter se vpričo papeža Ivana VIII. tako gladko opraviči, da je celo pohvaljen pri najvišem vladarji sv. cerkve in da mu je slovanski jezik na novo potrjen za službo božjo.

S tem sicer še ni popolnoma prestalo trpljenje in preganjanje, vendar papež Ivan VIII. ga je sam tolažil v pismu ter ga spodbujal, naj ostane stanoviten v svojim zveličanskem delovanji. Ves utolažen po tem očetovskem pisanji še hrabro in neprertrašeno ter z očitnim vspehom nadaljuje svoje sveto delo med tolikanj ljubljenim ljudstvom.

Na kraju trudapolnega življenja mu je Bog naklonil mirnejše čase. Pa tudi njemu so se ure stekle, — na cvetnico je sam napovedal smrtni čas ter res umrl istega leta 885 dne 6. aprila. — Še na zadnje je opominjal svoje: naj bodo složni in zedinjeni v veri, naj svoje ljubijo in negujejo, a ptujih ne prezirajo in nikomur krivice ne delajo.

Tako se je končalo sveto življenje dveh preblagih mož, polno zaslug in dobrih del. Dobrotno nebo nam ju je poslalo kot poseben dar in blagoslov: njima se imamo zahvaliti, kar je najlepšega v naši zgodovini; po njiju je toliko milijonov ljudi sprejelo pravo omiko in častno mesto v družbi narodov. Tudi po smrti ni smelo in ni moglo tako življenje skrito ostati. Prišteta sta bila Ciril in Metod med svetnike; in sedanji slavno vladajoči papež Leon so nas pred štirimi leti 30. sept. 1880 tolikanj razveselili, ker so v svojem pastirskem listu tako lepo in goreče popisali življenje in djanje slovanskih aposteljnov naših ter ukazali, naj se po vsem katoliškem svetu obhaja god sv. Cirila in Metoda. In gotovo je še vsem v dobrem spominu, s koliko navdušenostjo so Slovani od raznih strani hiteli v Rim naslednje leto, ko so sv. oče ravno na praznik sv. Cirila in Metoda blagoslovili vogelni kamen za kapelico, ki se je zidala v čast slovanskema aposteljnoma Cirilu in Metodu. Dovelj vam je še v živem spominu, kako genljive slovesnosti so se tam vršile; ne bom vam jih toraj ponavljal; le to bi vam rad še ob kratkem razložil, kako naj posnemamo tudi mi slavna svoja učitelja.

II.

Sv. slovanska aposteljna Ciril in Metod nas uči, da se imamo vsikdar zvesto držati svoje sv. katoliške vere in se ravnati po njenih zapovedih, ko bi morali zato še toliko trpeti. V vsih okoliščinah se moramo tudi mi kazati zveste katoličane, verne in neomahljive sine sv. matere rimske cerkve. Če je treba, moramo biti pripravljeni tudi očitno pričati in spoznavati svojo vero. *Kdor bo mene spoznal pred ljudmi, tega bom tudi jaz spoznal pred svojim Očetom, kteri je v nebesih. Kdor bo pa mene zatajil pred ljudmi, tega bom tudi jaz zatajil pred svojim Očetom, ki je v nebesih.* (Mat. 10, 32.) Tako nas uči Kristus. In na drugem mestu pravi: „*Tako naj sveti vaša luč pred ljudmi, da vidijo vaša dobra dela in hvalijo Očeta, ki je v nebesih!*“ — Ne uči nas tu Kristus, da nam je delati dobro zarad svetne hvale. Ne! On hoče, da želimo v srečo le Bogu dopasti in da ne iščemo posvetne časti. Hoče pa, da delamo dobro tudi očitno,

da tako drugi videti naša dobra dela imajo dober zgled nad nami, kajti tudi dober zgled veliko pripomore k poboljšanju bližnjika.

Po zgledu sv. blagovestnikov naših moramo biti pripravljeni, če treba tudi kaj potrpeti za svojo sv. vero in njene zahteve, bodisi časno škodo in zgubo, bodisi črnjenje in obrekovanje ali pa trpko preganjanje. Kako zelo je tudi nam treba krotiti in zatajevati se, ako hočemo stanovitni ostati v sv. veri in njenih delih. — Kako lahko bi se bil n. pr. sv. Metod rešil preganjanja, ko bi bil hotel delati proti svoji vesti sv. veri nasproti. Kako lahko bi se bil umaknil vsim nadležnostim, ko bi bil šel nazaj v ljubljeno samoto — v samostan. Pa tega ni hotel, — ni mogel! — In kako zapeljiv je bil tudi zanj njegov zmedeni čas. Snovalo se je ravno pogubno razkolništvo: s kolikim veseljem bi ga bili odpadniki sprejeli, ko bi se bil hotel od Rima odcepiti in njim pridružiti. Pa ostal je trden kakor skala — mož — značaj! In še na smrtni postelji l. 885 na Velehradu je opominjal svoje: naj bodo trdni v veri in ljubezni do papeža, naj ljubijo svoje, a nikogar ne sovražijo!

Posnemajmo bliščeči zgled tudi mi; bodimo zvesti in trdni v sv. veri; skažimo se vselej prave katoličane in zveste podložne sv. rimske cerkve; nikdar ne smemo kaj takega storiti, kar bi kazalo pomanjkanje vere ali poslušnosti do duhovskih poglavarjev — nikdar tega, naj bi nam bilo tudi še tako težko; zvesto in modro se poslužujmo vsih pripravnih pripomočkov, da sebi in družim zagotovimo večno sroč!

Ena reč mi je pa še prav posebno pri srci. Že ob času naših slavnih blagovestnikov prikazovali so se krivi preroki, in pozneje prišli so še silniši in v obilnišem številu in posrečilo se jim je grozovito djanje: da je zdaj izmed velikega števila Slovanov skoraj tri četrti t. j. nad 50 milijonov v žalostnem razkolništvu, ločenih od prave cerkve Jezusove! Tudi v našem cesarstvu jih je v obilnem številu. Ugasnila jim je luč prave vere, prave krščanske ljubezni in ljube ponižnosti; godi se jim kakor nesrečnim popotnikom, kojim je toplo oživljajoče solnce za goro zatnilo. Mi sicer vemo, da ti nesrečni ločenci nimajo srca do nas svojih bratov in sester — celo sovražijo nas, zelo sovražijo; toda mi jih nika ne sovražimo, ampak skazujemo jim vso mogočo bratovsko ljubezen ter nadaljujmo pri njih delo sv. Cirila in Metoda s tem, da goreče molimo zanje, da bi se že skoraj povrnili v naročje edinozveličavne cerkve. Za odkrušene razkolnike moliti in jim do prave cerkve pomagati — je delo apostoljsko. Pa tudi plačilo bode apostoljsko!

Molitev je mogočna! „*Prositate in bote prejeli.*“ (Jan. 16, 24.) Prosimo tedaj z združenimi močmi, da bi se podrla stena razkolništva, ki nas loči; da bi spet zasijalo solnce sprave, edinosti in krščanske ljubezni; da bi se raztajal mrzlel led krivovere in razprtije, da bi spet veselo objela sv. cerkev naše ločene brate, ki so tudi oprani v sv. krstu in odkupljeni s predrago krvjo Kristusovo. Prosimo posebno sv. Cirila in Metoda in zdihujmo k njima: O velika svetnika! sprosita nam to veliko milost iz nebes, da bode mej nami kmalu en hlev in en pastir. Amen.

S. P—ov.

Nagovor

**pri mesečni božji službi bratovščine sv. rešnjega Telesa
v Ljubljani ob 25letnici njenega obstanka.**

Nebeško kraljestvo je podobno gorčičnemu zrnu, katero je človek vzel in vsejal na svojo njivo. To je sicer najmanjše izmed vseh semen; kedar pa zraste, je večje kot vsa zelišča, in je drevo, tako da ptice spod neba pridejo, in prebivajo na njegovih vejah. Mat. 13, 31—32.

Bilo je l. 1859 ob času, ko je na Laškem divjala huda vojska in so naši vojaki se morali bít zoper Italijane in zoper Francoze, ko so ravno današnji dan, četrtek po binškoštih, v tej-le zali cerkvi imeli ranjei g. korar Novak slovesno sv. mašo, pri kateri je nekaj stotin pobožnih duš pričujočih bilo, ki so takrat storile neko zavezo, ter stopile v nekako armado, ki naj bi noč in dan na straži stala pred tabernakelnom Jezusovim, in častila ga s pobožno molitvijo, pa zadostovala mu za nečast, ki se mu godí v sv. Zakramentu od strani zanikarnih in grešnikov. Te pobožne duše so l. 1859 sklenile, božje Dete Jezusa s pastirci vred moliti, v dar mu prinašati plenice in drugačne oblačilca ter zališati prebivališča njegova, katoliške cerkve! Šešle so se one pobožne duše k skupni božji službi in k skupnemu sv. obhajilu, da so ustanovile našo bratovščino presv. rešnjega Telesa za vedno čiščenje sv. Zakramenta in za lepšanje ubožnih cerkvà. In danes je 25 let od tistega dne, danes toraj obhajamo petindvajsetletnico te družbe! — 25letnice sicer niso redke, so dandanes prav navadne postale. 25letnico obhajajo mašniki, čez toliko

let se spominjajoč srečnega dné, ko so vprvič stopili k altarju Gospodovemu ter mu darovali presv. daritev. 25letnico obhajajo učitelji in uradniki. ter se zraven ozirajo na svoje dosedanje delovanje in na vesele pa britke ure, ki so jih zraven preživeli. 25letnico obhajajo dandanes celó navadni služabniki in veselé se lepe vrste let, ob katerih so zvesto služili svojemu gospodarju. Zakaj bi toraj naša bratovščina ne obhajala te obletnice? Streljali in godli ne bomo in bander nismo razobesili, gostarije ne bomo napravili, kakor se vse to zgodi pri posvetnih 25letnicah. Tiho, ponižno, skromno je delovala in deluje naša bratovščina, ravno tako tiho in pohlevno bomo z navadno božjo službo praznovali to obletnico. Toliko pa si vendar štejem v dolžnost, da vam danes ob kratkem povem, kako je Ljubljanska bratovščina sv. rešnjega Telesa nastala, kako je rastle, in kaj je v preteklih 25 letih postala.

Bratovščine sv. rešnjega Telesa so stare vže več ko 300 let. L. 1539 je papež Pavel III. prvo tako bratovščino potrdil in jej veliko odpustkov podelil. Ali bratovščine tako uravnane kakor je naša, da z molitvijo in češčenjem sv. rešnjega Telesa združujejo tudi delo ter zališanje ubožnih cerkev, te so iz novejšega časa. Leta 1859 bil je tudi čas, kakor današnji, ko dežela Kranjska ni imela višega pastirja, takrat so preč. g. Pavker (duša in voditelj bratovščini skoz vseh 25 let) sprožili misel, naj bi se razširila po škofiji Ljubljanski bratovščina sv. rešnjega Telesa za vedno češčenje Najsvetejšega in za zaljšanje ubožnih farnih cerkvá. Njih misel bila je kot zrnice, zasejano v dobra, pobožna, krščanska srca, padlo je na rodovitna tla, začelo je kaliti, poganjati, rasti. Začetek bil je, sevéda, le majhen; prvo leto pristopilo je novi bratovščini 700 udov, ki so krog 200 gld. zložili v ta namen, da bi se ubožnim cerkvam po Kranjskem napravile razne za božjo službo, zlasti za daritev sv. maše potrebne reči. Prvo leto je 12 cerkvá dobilo pomoči od bratovščine. Brž pa se je pokazalo, da je bilo Bogu všeč to novo vstanovljeno društvo, kajti blagoslovil je to napravo toliko, da je precej drugo leto pristopilo čez 3000 novih udov, tako, da jih je družba štela konec drugzega leta že 3954, in je zamogla brž drugo leto med 26 cerkev razdeliti 13 mašnih plaščev z vso drugo pripravo, 12 mašnih sraje . . . , 1 ciborij, 1 mašno knjigo . . .

In od tistega časa se je zgodilo naši bratovščini, kakor gorčičnemu semenu, od katerega pravi Jezus, da je najmanjše izmed semen, pa iz njega vzraste veliko drevo, tako, da ptice neba pridejo in prebivajo na njegovih vejah. Rastle je družba od leta do leta, postajala

veča in čvrstejša, dobivala je vej več in več; vsako leto je pristopilo udov novih še čez 1000, ki so se vrstili v češčenji Najsvetejšega zakramenta tako, da kmalo ni bilo nobene ure ne po noči, ne po dnevu, ob kateri bi ta ali uni ud ne bil častil Jezusa v sv. Zakramentu. Ravno preteklo družbinsko leto imela je bratovščina čez 36.000 udov, ki so zložili v nje namen blizo 5000 gld., ter je bilo obdarovanih nad poldrugi sto ubožnih cerkvá.

To je bilo lani. Kako mogočno drevo pa se nam še-le tedaj pokaže, če si ogledamo, kar je bratovščina v vseh ravno preteklih 25 letih storila! Koliko pobožnih vzdihljejev je toliko tisoč udov dan za dnevom, po dnevom in po noči pošiljalo pred tron Najsvetejšega ter je častilo Njega, ki se v svoji neskončni ljubezni ponižuje, med nami grešniki prebivati v sv. Zakramentu. S koliko vnemo so po nekterih farah tudi vkupno opravljali udje molitvene ure, koliko tisoč in tisoč sv. obhajil so v teku teh let opravili pobožni udje na družbeni namen, koliko duhovne koristi je vsem dobrotnikom in udom bratovščine dohajalo od tod, ker so se vsa leta v Ljubljani pri mesečni božji službi za nje darovale sv. maše! — A ne le z molitvami so častili gospoda Izveličarja udje te bratovščine, hoteli so Odrešeniku tudi preskrbeti čedno, dostojno prebivališče med ljudmi. Da se to doseže, so udje vsako leto nekaj krajcarjev darovali v namen, da se ubožnim domačim cerkvam napravi potrebna oprava, ki jo potrebujejo pri božji službi pred Najsvetejšim. „Zrno do zrna pogača — kamen do kamna palača“, pravi naš prigovor; njega resničnost se je pokazala tudi pri naši družbi: v teh 25 letih zložili so udje pri malih krajcarjih za lepšanje ubozih cerkvá čez 85.000 gld. — in iz teh denarjev napravilo se je v teku let blizo 800 mašnih plaščev z vso pripravo, marsikateri tudi jako umetno izdelani; dalje krog 800 mašnih sraje, 155 dragocenih pluvijalov, t. j. velikih plaščev za večernice in litanije . . ., na sto in sto prelepih štol, blazinic, velijev, plaščekov za na ciborij, altarnih prtov . . . in skoraj brez števila manjših kosov cerkvenega perila, tako n. pr. blizo 2000 samo korporalov, t. j. tistih ličnih prtičev, na katerih med sv. mašo leži sv. rešnje Telo. Pa kaj bi našteval! Saj vidite vsako leto skoz celi teden razstavljene vse reči, ki jih bratovščina izdela in podarí raznim ubožnim cerkvam; skoraj polni dve sobi jih je vselej.

A toliko bi se s samimi onimi denarji, ki jih leto za letom udje donašajo, ne dalo storiti, ko bi naša bratovščina med svojimi udi ne štela tudi tacih bogoljubnih duš, ki ne časté Najsvetejšega samo z molitvami, ampak tudi z umetnim delom svojih rok. O kolikrat in

kolikrat so iglice vbdle te pridne roke, koliko ur svojega življenja so darovale v teh letih in še darujejo te blage duše, da Jezusa zaljšajo v njegovih poslopih. In vse to delajo brez časnega plačila, delajo za družbo zastoj! Bog jim bodi zato plačnik na tem in na nemem svetu!

Zares! naša bratovščina postala je veliko drevo, čez celo deželo Kranjsko vže razprostira veje, ker silno malo je fará, kjer bi se še ne bila vdomačila. Košato drevo je postala in ptičice letajo domače in ptuje, ter sadu prosijo s tega drevesa. Oglašajo se fare domače in ptuje, ki želé biti obdarovane s cerkvenimi izdelki naše družbe. V marsikateri domači cerkvi mašniki stopajo pred altar v lepi, pravilno izdelani, snažni cerkveni opravi, kar bi ne mogli, ko bi ne bilo naše bratovščine. A ne le domače, tudi ptuje ptice, pravim, trkajo na duri Ljubljanske bratovščine in skušajo dobiti kak sadek. In kolikor je mogla, je družba tudi tujim ubožnim cerkvam, zlasti misijonskim pomagala. V teku teh 25 let pošiljala je razne cerkvene oprave, kaj pa da vse zastoj, v razne kraje Amerike, v Afriko, na Kitajsko, v sv. deželo Palestino, na Bulgarsko v Adrijanopel, v Švico, v Bukovino, v Bosno in Hercegovino, na Hrvaško in v ubožno Istro! . . . Tako so sad vašega dobrega srca vživali tudi ubožni kristijani ptujih dežel, in gotovo so molili za vas, ki ste jim z darovi in z delom pripomogli k olepšavi njihovih cerkvá.

Lepo, veliko drevo, pravim, je v teku teh 25 let postala Ljubljanska bratovščina sv. rešnjega Telesa. A spomnimo se danes, da ni tisti kaj, ki sadí, tudi ne on, ki priliva, ampak kedor rasti da — Bog! Zahvalimo se danes zato najprej ljubemu Bogu, ki je blagoslovil prizadevanje naše, in prosimo ga, da nam tudi v prihodnje ne odtegne milostne roke. — Spominjajmo se pa danes tudi vseh ranjelih udov bratovščine, vseh, ki so z gorečo molitvijo in z darovi ali celo z delom svojih rok častili presv. Zakrament. Marsikatera teh pridnih rok je vže otrpnila, smrt jo je ustavila, upamo, da pred Jezusom v sv. nebesih vživa plačilo svojega truda. — Priporočim pa tudi vam, dragi udje naše bratovščine, da tudi za naprej zvesti ostanete tej prelepi družbi: vestno opravljajte svoje molitvene ure, da se vdeležujete obilnih podeljenih odpustkov; pa vsakteri naj družbi še kakega novega uda pridobí. Pridno kakor dosedaj zaljšajte hiše Gospodove z darovi, ki jih prinašate, da se morejo omisliti potrebne reči; zlasti pa prosim tiste izmed vas, katerim je Bog dal tak dar in sprétnost, da bi tudi z delom svojih umetnih rok se vdeleževale napravljanja cerkvenih oblačil; saj so Pij IX., da bi pospeševali napredek bra-

tovščine, l. 1863 vsem, ki brezplačno, samo v čast božjo delajo za bratovščino, dovolili za vsake pol ure ročnega dela 300 dni odpustka. Ako bote tako z molitvijo, z darovi in z delom pomagali vsi, da drevo naše bratovščine tudi naslednja leta veče in veče prihaja ter več in več sadu rodi, bo vam samim ta trud postal lestvica, po kateri se povzdignete gori v one sv. višave, kjer bote Njega, ki ga sedaj v zakramentu častite — gledali od obličja do obličja. Amen.

A. Z.

Homiletična zrna.

Prilike Gospodove.

(Dalje.)

7. Ribja mreža. (Mat. 13, 47—50.)

Spet je podobno nebeško kraljestvo mreži, ktera se vrže v morje in zajme rib vsakega rodu. Ko je napolnjena, jo izlečejo in na bregu sedé odberó dobre v posode, malovredne pa odmečejo. — Tako bo ob koncu sveta: Angelji pojdejo venkaj in bodo odločili hudobne iz srede pravičnih in jih bodo vrgli v ognjeno peč, tam bo jok in škripanje z zobmi.

Razun malih nebistvenih stvari je ta prilika močno podobna priliki o pšenici in ljuliki. Obe se enako spopolnujete kakor priliki o biseru in zakladu. Ker je glavni pomen Gospod sam naznanil, nam razlaga ni težavna. Zato so tudi aposteljni, ko jih je Jezus vprašal: „Ali ste razumeli vse to?“ odgovorili: „Smo.“ — Mreža je sv. cerkev t. j. božji nauk, ki ga oznanuje, milosti božje, ki jih deli in sploh vse njene zveličanske naprave; morje je svet; ribji lov je oznanovanje sv. evangelija in ponujanje božjih milosti; ribiči so: Kristus sam, ki je Gospod in lastnik mreže, morja in rib, potem aposteljni in vsi njihovi pravi nasledniki; ribe pa so posamezni ljudje; ribji lov bo trajal, dokler bo cerkev stala, ali kakor Gospod sam pravi, do sodnjega dne, ko bo konečna sodba odločila, ktere ribe bodo vredne, da se sprejmejo na dom — v nebeško veličastvo, ktere pa bodo zavržene v morje peklenškega trpljenja.

Močno se nam pojasni pomen te prilike po tisti čudežni dogodbi, ki nam jo pripoveduje sv. evangelist Luka (5, 1—11.): Aposteljni so že celo noč ribe lovili pa nič vjeli; a na Jezusovo povelje so še enkrat mreže vrgli ter toliko rib zajeli, da so se mreže trgale in da sta se čolna topila. — Dolga noč težkega pa brezvspešnega dela je tudi nam znamenje, da oznanovanje sv. evangelija in pridobivanje ljudi za sv. cerkev je trudapolno in težko delo, in le prevečkrat smo tudi mi duhovni — pridigarji, spovedniki, kateheti —

primorani s Petrom potožiti: „Vso noč smo lovili, pa nič nismo vjeli!“ Obilni ribji lov je čudež milosti božje; kajti *nič ni, kateri sadi in nič, kateri priliva, ampak Bog je, kateri rast daje.* (I. Kor. 3, 7.) Ni brez pomembe, da je Jezus stopil v Petrov čoln, ker Peter je poglavar sv. cerkvi, — Petrova mreža je sv. cerkev — on vse vravnava in vodi, drugi mu pomagajo. Velikanski vspeh sv. katoliške cerkve vseh stoletij je naznanjen s tem, da so se mreže jele trgati in sta se skoraj čolna utopila; ob enem pa se v tem kažejo tudi velike nevarnosti, ktere sv. cerkvi vedno od vseh strani pretijo. Pa ni se nam bati zanjo, — Gospod sam je v čolnu in varuje mrežo ter jo bo srečno pripeljal na kraj večnosti.

Določilni pristavek „vseh rodov“ je važen, ker kaže, da od mreže — sv. cerkve ni izločen noben rod, noben narod, nobeno ljudstvo, nobena starost, noben stan: kar vsim je nastavljena. Sv. cerkev ne pozna in ne dela nobenega razločka med ljudmi: rujavi ali črni obraz jej je enako ljub, kakor belo obličje, berač jej toliko velja kakor bogatin, priprostost toliko kolikor učenost.

Ukaz Jezusov: „*Pojdite po vsem svetu in oznanujte evangelij vsi stvari*“ (Mark. 16, 15.) so aposteljni po prihodu sv. Duha urno in pogumno spolnovali ter mej vse takrat poznane narode razpeli mrežo in ne brez vspeha, kajti od vsih strani so jih privabili veliko število: Rimljanov zlasti sv. Peter in Pavel, Indijanov sv. Tomaž, Perzijanov sv. Simon in Juda, iz male Azije sv. Jernej, iz Sirije sv. Filip, iz Azije sv. Janez, iz Ahaje sv. Andrej, iz Etijopije sv. Matej, iz Aleksandrije sv. Marka. Delo apostoljsko so slavno nadaljevali in še nadaljujejo junaški nasledniki, da se res spolnujejo besede sv. pisma: „*Po vsi zemlji se njih glas razlega in njih beseda do konca sveta.*“ (Ps. 18, 5.)

Ker je mreža tako na široko in že toliko časa ter za vse brez razločka nastavljena, se pač ni čuditi, če se primeša množici dobrih rib tudi mnogo slabih, — če se med zdravimi nahajajo tudi celo mrtve, smrdljive, ali pa take, ki imajo le na videz ime, da so ribe, v resnici pa bi jim bolje pristovalo ime „kača“, ker imajo dovelj gadjih lastnosti. Zlasti je dvojen vzrok, da med dobrimi kristijani živijo tudi slabi: ker človeška modrost bi jih ne mogla po pravici ločiti, in ker je Bog sodbo sebi pridržal. Dokler je mreža še v vodi, še v globočini, se ribe ne morejo razločiti, so li dobre ali slabe, zato jih modri ribič tudi ne razločuje, predno vsih skupaj ne potegne. Tako bodo tudi v sv. katoliški cerkvi do konca ostali dobri mej hudobnimi; in čem bolj se bo mreža bregu — sv. cerkev sodnjemu dnevu — približevala, tem očitniša bo ta razlika, kakor je Jezus sam napovedal. Pa tudi že v sedanjih dneh se vsaki dan lahko prepričamo, kako se blizo okrog nas uresničujejo besede preroka: „*Volk bo pri jagnjetu prebival in leopard bo pri kozličku ležal; tele in lev in ovca bodo skupaj hodili in majhen deček jih bo gonil.*“ (Iz. 11, 6.)

Sploh nas prilika prav lepo podučí, da je naša sv. cerkev splošnja ali vesoljna, ker jo je Kristus za vse kraje, za vse ljudi in za vse čase vstanovil; ob enem nas pa tudi prav resno posvari, naj se

nikar še na to ne zanašamo, če smo katoliški kristijani, ime nas ne bode zveličalo. Kar je sv. Janez judom očital rekoč: „*Nikar ne govorite mej seboj: Abrahama imamo očeta . . . Vsako drevo, katero ne stori dobrega sadu, bo posekano in v ogenj vrženo!*“ (Mat. 3, 9, 10.) to velja tudi slehernemu katoličanu v ozir sv. katoliške cerkve. Nikogar ne sodimo, sami pa si za vse dni svojega življenja sprejmimo modro vodilo one svetnice, ki je rekla, da se od obojih uči: od dobrih, kako se mora vesti, od slabih pa, česa se jej je varovati!

(Dalje prih.)

Zadovoljnost.

Nek moder mož sam o sebi tako-le pripoveduje: „V nobenih britkosti se nisem kaj veliko pritoževal, če mi je bilo še tako hudo, razun enkrat samkrat, ko sem moral bos hoditi, ker nisem imel dovolj denarja, da bi si čevlje napravil. Ves otožen grem v neko cerkev, kjer najdem človeka, ki ni imel nobene noge. Ko tega siromaka zagledam, sem spet s svojimi bosimi nogami jako zadovoljen in srčno se zahvalim Bogu, da vsaj morem hoditi, če tudi bos. Oni nesrečni človek bi bil pač tudi bos rad hodil, ko bi bil le noge imel.“ — Kadar se ti hudo godi, ne glej tolikanj na to, kar ti je Bog odrekel, temuč na to se hvaležno oziraj, kar ti je dal in z veselim srcem glej že naprej na to, kar ti je unstran groba obljubil, ako dobro prestaneš poskušnjo!

Pogled na slovstvo.

1. Sveti Alojzij mladenčem in deklicam zvest in zanesljiv vodnik proti nebesom, ali šestnedeljska pobožnost k njegovi časti. Spisal Franc Ser. Bezjak, kn.-šk. duhovni svetovalec in župnik pri sv. Marku niže Ptuja. Z dovoljenjem visokočast. Lavant. knezoškofijstva. Tisk in zaloga J. Leonov v Mariboru. — Bolj ko svet postaja čuten in se zlasti med mladino razširja poltenost, toliko bolj si prizadevajo vestni duhovni pastirji v bran se staviti tej povodnji ter mladino ohraniti čisto, vzdržljivo, nepopačeno. Jako primerno sredstvo v dosego tega jim je razširjanje šestnedeljske pobožnosti v čast sv. Alojziju med mladino. Učinki te pobožnosti so mnogokrat očitni. Ker pa je vspeh tega sv. opravila zraven od vrednega prejemanja sv. zakramentov skoz zaporednih šest nedelj, zavisen zlasti tudi še od premišljevanja pa posnemanja Alojzijevih čednosti, zato so k vspešnemu opravljanju te pobožnosti pripomogli naši pisatelji s posebnimi knjižicami, katere naj bi vernike natanko seznanile s to od cerkve bogato z odpustki obdarovano pobožnostjo, pa učile jih, kako opravljati v svojo veliko duševno korist. — Prav dobro tako knjižico spisal je nemški dr. Al. Schlör, in jo je poslovenil dobroznani in spretni prestavljavec pa razlagavec sv. pisma, benediktinec P. Placid Javornik. Doživel je slovenski prevod dokaj natisov, le žal, da se nahaja v njem premnogo tiskarskih pomot. — Omenjeno pobožnost opisuje tudi

molitvenik, ki je izšel v Ljubljani l. 1856 z naslovom: Sv. Alojzij, ali šest-nedeljna pobožnost v čast sv. Alojzija s pridejanimi molitvami za službo božjo in življenjem sv. Stanislava Kostka. Dobra knjižica (310 strani) izšla je 1874 vže v četrtem natisu.

Danes imamo pred seboj nov spis te vrste, ki je nedavno zagledal beli dan, zgoraj omenjeno knjižico, ki na 128 straneh šestnajsterke podaja najprej kratek životopis svetega mladenča Alojzija (str. 18), potem govori o začetku in namenu šestnedeljske pobožnosti v čast sv. Alojzija in o načinu jo opravljati (19—26). Dalje sledi za vsako omenjenih nedelj premišljevanje, obsegajoč najvažnejše čednosti svetnikove (sv. čistost, spokornost, goreča molitev, marljiva delavnost, pridno prejemanje sv. zakramentov, češčenje Device Marije) s pridejanimi molitvami in duhovnimi vajami za prihodnji teden (27—68). Na to podaja spis tridnevno pripravo na god angelskega mladeniča, v kateri pisatelj obravnava tri druge važne reči iz življenja sv. Alojzija (ponižnost, stanovitnost in sveto smrt njegovo) in pa posebno pobožnost za dan svetnikov (60—78). K sklepu so pridejane jutranja in večerna molitev, trojna maša, spovedne molitve in obhajilne, trojne litanije in pesem v čast sv. Alojzija. — Jezik, ker narodu namenjen, je priprost; pridejani in vpleteni nauki pa svarila kažejo, da g. pisatelj med ljudstvom živi in dobro pozna njega solnčno in senčno stran. Škoda, da je tisk le bolj za bistro oko in da založnik knjižici ni boljšega papirja preskrbel, a zato je pa cena prav zmerna. Lično vezan stane eksemplar le 40 kr.

A. Z.

2. Bratovščina sv. Uršule in njenih tovaršic, za srččno zadnjo uro ter za medsebojno kerščansko podučevanje in bratovsko opominjevanje k lepemu življenju. Podučne in molitvene bukvice bratom in sestram te družbe in slehernemu v poduk in spodbudo. Tretji natis. V Ljubljani 1884. Založba bratovščine. — Tisk „Katoliške Tiskarne“.

V združenji je moč, to velja tudi v duhovnih zadevah. Skušnja uči, da bratovščine po župniji razširjene, zlasti, ako se napravljajo vkupne pobožnosti za ude posameznih družb, jako obilnega duhovnega sadu rodé. Izmed raznih bratovščin, slovenskemu ljudstvu posebno priljubljenih, je tudi bratovščina sv. Uršule; kakor je tudi mesto, kjer shranjujejo njene in njenih tovaršic sv. ostanke, Kolín ob Reni ali „Kelmorajn“, kakor ljudje izgovarjajo, narodu našemu še iz preteklosti dobro znano. Ta družba ima glavni sedež med Slovenci v cerkvi čč. oo. kapucinov v Celji, kateri so tudi preskrbeli ta tretji natis bratovske knjižice. — Spis je razdeljen na dva dela. V prvem izvemo o nastanku Celjske družbe iz natisenih dveh latinskih papeževih pisem, na to beremo nadrobna vodila te bratovščine, in posebne nauke posameznim stanovom: gospodarjem, očetom, materam, mladenčem, deklicam — slednjič življenje in dejanje sv. Uršule in tovaršic. Drugi del ima vsebino navadnega molitvenika: jutranje, večerne, spovedne, obhajilne molitve, sv. maša itd. pa z vednim ozirom na ude omenjene bratovščine. — Ta tretji natis se od prvega in drugega odlikuje po posebno zalem papirju in čistem, lepem tisku. Mnogoštevilni družabniki bratovščine sv. Uršule med Slovenci bodo gotovo pridno segli po lični knjižici.

A. Z.